

Zadání bakalářské práce

Název:	Systém pro testování výkonnosti systémů souborů
Student:	Michal Pokorný
Vedoucí:	Ing. Jan Trdlička, Ph.D.
Studijní program:	Informatika
Obor / specializace:	Bezpečnost a informační technologie
Katedra:	Katedra počítačových systémů
Platnost zadání:	do konce letního semestru 2023/2024

Pokyny pro vypracování

- 1) Porovnejte existující SW řešení pro testování různých systémů souborů.
- 2) Navrhněte a naimplementujte systém, který bude umět testovat výkonnost různých systémů souborů (např. čtení/zápis různě velkých souborů, paralelní zápis/čtení do souborů,...).
- 3) Otestujte váš systém na různých systémech souborů a porovnejte naměřené výsledky.

Bakalářská práce

SYSTÉM PRO TESTOVÁNÍ VÝKONNOSTI SYSTÉMŮ SOUBORŮ

Michal Pokorný

Fakulta informačních technologií
Katedra počítačových systémů
Vedoucí: Ing. Jan Trdlička, Ph.D.
11. května 2023

České vysoké učení technické v Praze
Fakulta informačních technologií

© 2023 Michal Pokorný. Všechna práva vyhrazena.

Tato práce vznikla jako školní dílo na Českém vysokém učení technickém v Praze, Fakultě informačních technologií. Práce je chráněna právními předpisy a mezinárodními úmluvami o právu autorském a právech souvisejících s právem autorským. K jejímu užití, s výjimkou bezúplatných zákonných licencí a nad rámec oprávnění uvedených v Prohlášení, je nezbytný souhlas autora.

Odkaz na tuto práci: Pokorný Michal. *Systém pro testování výkonnosti systémů souborů*. Bakalářská práce. České vysoké učení technické v Praze, Fakulta informačních technologií, 2023.

Obsah

Poděkování	viii
Prohlášení	ix
Abstrakt	x
Úvod	1
1 Souborové systémy	3
1.1 Souborový systém	3
1.2 Části souborových systémů	4
1.2.1 Metadata, pojmenování, žurnál	4
1.2.2 Ukládání na pevné disky, cachování	4
1.2.3 Bezpečnost	4
2 Výkonnostní testování souborových systémů	5
2.1 Výkonnostní testování	5
2.2 Kategorie testů výkonnosti souborových systémů	5
2.3 Typy testů výkonnosti z pohledu dimenzí systému souborů	6
2.4 Způsob vyhodnocování a porovnávání výsledků	6
2.4.1 Výběr konfigurace testu	6
2.4.2 Požadavky na testy	6
2.4.3 Výběr prostředí systému	6
2.4.4 Prezentace výsledků	7
3 Analýza existujících SW řešení pro testování systémů souborů	9
3.1 Makro testy výkonnosti	9
3.2 Mikro testy výkonnosti	9
3.2.1 Bonnie a Bonnie++	10
3.2.2 IOzone	10
3.2.3 Fio	11
3.2.4 Porovnání	11
3.3 Generátory zátěže	11
4 Návrh nového testovacího nástroje	13
4.1 Motivace a zdůvodnění vytváření nového nástroje	13
4.2 Požadavky na nový nástroj	13
4.3 Popis nového nástroje	15
4.3.1 Více vláknovost	15
4.3.2 Měření času	15
4.3.3 Vstupní konfigurace	15
4.3.4 Výstup uživateli	16
4.3.5 Použité algoritmy	16
4.3.6 Bezpečnost a spolehlivost	16

4.4	Architektura nástroje	16
4.4.1	Konfigurace	17
4.4.2	Protokol	17
4.4.3	Logika testování výkonnosti	17
4.4.4	Zpracování výsledků	19
4.5	Integrace do systému	19
5	Implementace nástroje	21
5.1	Programovací jazyk C++	21
5.1.1	Použité knihovny	21
5.2	Konfigurace	21
5.3	Protokol	23
5.4	Způsob dodržení přesnosti měření	23
5.5	Testy výkonnosti	23
5.6	Iterační běh	24
5.7	Běh cyklu	24
5.7.1	Výpočet statistických hodnot	24
5.8	Bezpečnost	25
5.9	Možné rozšíření do budoucnosti	25
5.9.1	Nové benchmarky	25
5.9.2	Další možnosti běhu	25
5.9.3	Výstupní diagramy měření	25
5.9.4	Výpočet heuristiky pro měření	25
5.9.5	Podpora dalších operačních systémů	25
5.9.6	Podpora automatického nastavení prostředí	26
5.9.7	Vylepšené uživatelské rozhraní	26
6	Testování výkonnosti systémů souborů	27
6.1	Prostředí testování	27
6.1.1	Definice prostředí	27
6.1.2	Příprava disku pro testování	28
6.1.3	Nastavení počítače pro spuštění testu	28
6.1.4	Založení uživatele pro běh testů	28
6.1.5	Popis konfigurace HW	28
6.2	Testování	31
6.2.1	Definice testů	31
6.2.2	Testované systémy souborů	31
6.2.3	Spuštění testování pomocí nástroje	32
6.3	Analýza výsledků	32
6.3.1	Výsledky	32
6.3.2	Analýza	33
A	Seznam použitých zkratk	37
B	Uživatelská příručka	39
B.1	Jak používat	39
B.2	Testy výkonu	39
B.3	Bezpečnost	39
B.4	Konfigurace	39
B.4.1	Seznam konfiguračních položek	40
C	Naměřené výsledky testování	41

Seznam obrázků

4.1	Vnější architektura	16
4.2	Logika běhu testu	18
5.1	Třídový diagram konfigurace	22
6.1	Graf rychlosti čtení	33
6.2	Graf rychlosti čtení	34
6.3	Graf rychlosti zápisu	34

Seznam tabulek

6.1	Vytvoření (souborů/s)	32
6.2	Rychlost čtení	32
6.3	Rychlost zápisu	33
C.1	Vytváření 1000 souborů	42
C.2	Sekvenční čtení o velikosti bloku 512 KB	43
C.3	Sekvenční čtení o velikosti bloku 4096 KB	44
C.4	Náhodné čtení o velikosti bloku 512 KB	45
C.5	Náhodné čtení o velikosti bloku 4096 KB	46
C.6	Sekvenční zápis o velikosti bloku 512 KB	47
C.7	Sekvenční zápis o velikosti bloku 4096 KB	48
C.8	Náhodný zápis o velikosti bloku 512 KB	49
C.9	Náhodný zápis o velikosti bloku 4096 KB	50

Seznam výpisů kódu

6.1	Konfigurace Terraform	29
6.2	Ukázka výpisu příkazu lsblk	30
6.3	Příklad formátování disku a mountu	30
6.4	Příprava prostředí serveru	30
6.5	Nastavení uživatele	30

6.6 Spuštění testu	32
------------------------------	----

*Rád bych poděkoval svému vedoucímu Ing. Janu Trdličkovi, Ph.D.
za cenné rady v průběhu tvorby této bakalářské práce.*

Prohlášení

Prohlašuji, že jsem předloženou práci vypracoval samostatně a že jsem uvedl veškeré použité informační zdroje v souladu s Metodickým pokynem o dodržování etických principů při přípravě vysokoškolských závěrečných prací.

Beru na vědomí, že se na moji práci vztahují práva a povinnosti vyplývající ze zákona č. 121/2000 Sb., autorského zákona, ve znění pozdějších předpisů. V souladu s ust. § 2373 odst. 2 zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů, tímto uděluji nevýhradní oprávnění (licenci) k užití této mojí práce, a to včetně všech počítačových programů, jež jsou její součástí či přílohou a veškeré jejich dokumentace (dále souhrnně jen „Dílo“), a to všem osobám, které si přejí Dílo užít. Tyto osoby jsou oprávněny Dílo užít jakýmkoli způsobem, který nesnižuje hodnotu Díla a za jakýmkoli účelem (včetně užití k výdělečným účelům). Toto oprávnění je časově, teritoriálně i množstevně neomezené.

V Praze dne 11. května 2023

.....

Abstrakt

Tato bakalářská práce se zabývá vytvořením nástroje pro testování výkonnosti systému souborů na operačním systému Linux. Součástí teoretické části je shrnutí existujících nástrojů a technik testování. Praktická část se věnuje návrhu a implementaci administrátorského nástroje pro mikro-testování různých systémů souborů. Návrh nástroje je vytvořen tak, aby jednotlivé systémy souborů byly porovnatelné mezi sebou přesnou metodou. Výsledkem práce je rozšiřitelný nástroj v jazyce C++, který testuje výkonnost základních operací na systému souborů a umožňuje lokální testování. V příloženém médiu práce se nachází zdrojový kód tohoto nástroje.

Klíčová slova testování výkonnosti, systém souborů, nástroj, Linux, administrace, C++

Abstract

This bachelor thesis deals with the creation of a tool for testing the performance of file systems on the Linux operating system. The theoretical part summarizes existing testing tools and techniques. The practical part focuses on designing and implementing an administrative tool for micro-testing different file systems. The tool design is created to make individual file systems comparable with each other using a precise method. The result of the work is an expandable tool in C++ language that tests the performance of basic operations on file systems and allows for local testing. The source code for this tool is included in the attached media of the thesis.

Keywords benchmarking, file system, tool, Linux, administration, C++

Úvod

V dnešní době jsou systémy souborů základní součástí každého výpočetního systému. Je stále potřeba objektivně validovat, zda jsou používané systémy souborů opravdu nejlepším možným řešením vůči všem ostatním řešením. Systém pro testování souborových systémů je při volbě použitého souborového systému potřebný, vzhledem k tomu, že každý server může mít jiný styl ukládání/získávání dat z diskových medií, rozdílné požadavky na bezpečnost a další faktory, které mohou ovlivnit výkon systému. Proto je důležité, aby validace byla provedena při rozhodování o použitých technologiích, aby byly přesně a objektivně podloženy. Následně zvolený souborový systém může mít velký vliv na celkovou výkonnost systému, a to v případě horizontálního škálování může mít dokonce násobný vliv.

V této práci bude navržen a implementován nový nástroj pro testování výkonnosti souborových systémů na operačním systému Linux. Tento nástroj bude umožňovat provádět různé typy testů na různých souborových systémech a bude optimalizován pro co nejvyšší přesnost, škálovatelnost a znovupoužitelnost. Výsledky testů různých systémů souborů provedených pomocí tohoto nástroje budou zhodnoceny a porovnány.

V první části se věnuji uvedení do problematiky souborových systémů a vysvětlení, proč je důležité je testovat vůči sobě a jaké faktory mohou ovlivnit výkon systému. Také se zaměřím na pojmy, metody a kategorie kolem testování jako takového a srovnám nejpoužívanější softwarová řešení za poslední dekády. Na základě tohoto srovnání vytvořím požadavky na nový nástroj, který je cílem této práce. V druhé části se budu zabývat návrhem tohoto nástroje, popisem řešení jednotlivých vzniklých problémů a shrnu implementační kroky. Následně tento nástroj využiji k otestování různých systémů souborů.

Cíle práce

Hlavním cílem této práce je provést rozsáhlou analýzu nástrojů určených pro testování výkonnosti souborových systémů na operačním systému Linux. Dalším cílem práce i jeho hlavním výstupem je navrhnout a implementovat nový nástroj, který bude schopen provádět kvalitativní testování výkonnosti těchto souborových systémů. V neposlední řadě bude výstupem měření a porovnání výkonnosti několika souborových systémů.

V teoretické části práce bude nejprve podrobně představena problematika porovnávání výkonnosti souborových systémů. Zde budou uvedena již existující řešení, která se zabývají tímto tématem. Tyto metody budou pečlivě analyzovány a zhodnoceny z hlediska jejich přínosů a nedostatků. Díky výsledkům této analýzy bude možné přesně specifikovat vlastnosti implementace nového nástroje, včetně souhrnu kvalit a vlastností testování pro co největší přesnost, škálovatelnost a znovupoužitelnost.

Praktická část práce bude zaměřena na návrh a implementaci nového nástroje pro testování výkonnosti souborových systémů. Tento nástroj poté otestuje nejpoužívanější souborové systémy,

které se používají na serverech s operačním systémem Linux. Bude testováno dílčích testů výkonnosti v čistém a synteticky definovaném prostředí (mikro-výkonost). Výsledky těchto testů budou porovnány a zhodnoceny.

Souborové systémy

V úvodu se čtenář seznámí se základními pojmy týkajícími se souborových systémů, včetně kontextu, kde se takové systémy používají, a komponent, se kterými tyto systémy spolupracují. Následně budou podrobněji popsány různé typy souborových systémů, včetně jejich klíčových vlastností a příkladů, jak se používají v praxi. Dále se zaměříme na různé vedlejší účinky, které souborové systémy mohou mít, jako je například žurnál, zabezpečení a cache. Tyto vedlejší účinky budou probrány podrobněji, aby čtenáři získali lepší představu o tom, jak mohou ovlivnit výkon a stabilitu souborového systému.

1.1 Souborový systém

Systém souborů je klíčovým prvkem operačního systému, který umožňuje uživatelům ukládat, organizovat a spravovat data na jejich počítači. Administrátorům pak umožňuje zajistit bezpečnost dat, správu přístupových práv a monitorování toku dat. Systém souborů funguje tak, že data jsou uložena na pevném disku v různých souborech, které jsou organizovány do logické hierarchie složek [1]. Mezi základní vlastnosti systému souborů patří ochrana dat, zabezpečení přístupu k datům, rychlé vyhledávání a organizace dat.

Souborové systémy se liší svou strukturou a způsobem organizace dat. Dále se liší tím, jakým způsobem využívají metadata, jak velká data dokážou adresovat, nebo jaké operační systémy je podporují.

Linux/Unix [2]:

- ext2: Nejstarší ext souborový systém bez žurnálu a s malou ochranou proti ztrátě dat v případě nejhoršího scénáře.
- ext3: Standardem dlouhodobého používání v mnoha distribucích.
- ext4: Poslední standard ext od jádra verze 2.6.28.
- Btrfs: Nováček s vlastnostmi podobnými ZFS.
- XFS: Souborový systém s žurnálem vyvinutý společností SGI.
- ReiserFS: Souborový systém původně iniciovaný Hansem Reiserem.
- ZFS: Souborový systém od Sun Microsystems (nyní pod Oraclem), který je považován mnoha odborníky za nejvyspělejší.

Windows:

- FAT32, exFAT
- NTFS

1.2 Části souborových systémů

Souborové systémy se skládají z několika důležitých částí [3]:

1.2.1 Metadata, pojmenování, žurnál

Souborové systémy využívají metadatové struktury, které umožňují ukládat a organizovat data, včetně informací o souborech, jako je název, velikost, datum a čas poslední úpravy, přístupová práva a mnoho dalších. Tyto metadata jsou uloženy na různých místech v systému v závislosti na konkrétním souborovém systému a použitém algoritmu. Například v ext2 souborovém systému jsou metadata uložena na začátku souboru, zatímco v NTFS jsou metadata uložena na konci souboru. Pojmenování souborů se také liší v závislosti na konkrétním souborovém systému a mohou mít různá omezení, jako je maximální délka názvu nebo určitý formát. Žurnál je mechanismus, který umožňuje souborovému systému zaznamenávat změny na disku a umožňuje snadnější obnovu po neočekávaném vypnutí počítače.

1.2.2 Ukládání na pevné disky, cachování

Bloky jsou přidělovány k souboru pomocí různých algoritmů, které určují, jak se data ukládají na pevný disk. Tyto algoritmy se liší v závislosti na konkrétním souborovém systému, ale jejich cílem je optimalizovat využití disku a minimalizovat fragmentaci dat. Souborové systémy používají cachování jako mechanismus pro ukládání dat do paměti tak, aby byl rychlejší přístup k těmto datům. Cachování se liší v závislosti na konkrétním souborovém systému a použitém algoritmu. V některých systémech se používá tzv. read-ahead cache, která načítá do paměti více dat, než je aktuálně potřeba, aby byl zajištěn rychlejší přístup k datům v budoucnu. V jiných systémech se používá write-back cache, která ukládá změny do paměti a později je zapisuje na disk.

1.2.3 Bezpečnost

Souborové systémy mohou být zabezpečeny různými úrovněmi zabezpečení, aby zajistily bezpečné ukládání a přístup k datům. Kromě omezení přístupu ke souborům a složkám mohou být soubory a složky také šifrovány, což zajišťuje ochranu dat před neautorizovaným přístupem třetích stran. Kontrolou integrity dat se zajistí, že data nebyla poškozena nebo ztracena během přenosu nebo ukládání. Tato opatření jsou důležitá zejména v případě citlivých dat, jako jsou osobní údaje nebo firemní údaje, které mohou být cílem útoku.

Výkonnostní testování souborových systémů

Tato kapitola se zaměřuje na výkonnostní testování souborových systémů. Vysvětlí se základní pojmy kolem testů výkonnosti, kategorizace a používané algoritmy a metody.

2.1 Výkonnostní testování

Výkonnostní testování (ang. Benchmarking) je metoda umožňující objektivní a přesné srovnání pozorovaných měření. Výkonnostní testování souborových systémů tedy umožňuje objektivní a přesné srovnání různých souborových systémů. Měřením výkonu souborových systémů v různých scénářích, jako je čtení a zápis souborů různých velikostí nebo provádění paralelních operací čtení/zápisu, je možné určit, který souborový systém je nejefektivnější pro daný účel. Tato informace je cenná pro správce systému či vývojáře, kteří potřebují informovaně rozhodovat o tom, který souborový systém použít v daném kontextu. Navíc srovnání může pomoci identifikovat potenciální výkonnostní problémy a poskytnout náhled na to, jak vylepšit výkon souborového systému. Při použití výkonnostních testů je důležité vybrat vhodné algoritmy, které umožní správné měření výkonu a porovnání výsledků.

Zátěž (ang. Workload) je označení pro množství práce, kterou musí systém nebo aplikace zvládat v určitém časovém období. V případě testování výkonnosti souborových systémů se zátěž může být například množství paralelních operací čtení a zápisu souborů nebo velikost souborů, které jsou přenášeny.

2.2 Kategorie testů výkonnosti souborových systémů

Trager a kol. uvádějí následující klasifikace testů výkonnosti [4]:

- Makro-testy výkonnosti (ang. macrobenchmarks): Výkon je testován proti konkrétní zátěži, která má simulovat nějakou reálnou (produkční) zátěž.
- Opakování vzorků (ang. Trace Replays): Program opakuje operace, které byly zaznamenány v reálném scénáři, s nadějí, že tyto operace reprezentují reálnou pracovní zátěž.
- Mikro-testy výkonnosti (ang. microbenchmarks): Testují se několik základních I/O operací, aby se izolovaly jejich specifické režijní náklady v systému, např. čtení/zápis/vytvoření/mazání souboru. Zátěž je minimální, pouze pro potřeby testu. Jejich výhodou je rychlost běhu testu, jednodušší režie a jednoduchá zátěž.

2.3 Typy testů výkonnosti z pohledu dimenzí systému souborů

Z pohledu, jaké části systému souborů dané testy výkonnosti testují, můžeme rozlišit [5]:

- Testy výkonnosti vstupních/výstupních zařízení: šířka pásma a latence
- Testy výkonnosti ukládání na pevných discích
- Testy výkonnosti operací s metadaty (vytvoření souboru, změna atributu)
- Testy výkonnosti způsobu cachování: studená a horká
- Testy výkonnosti škálování systému souborů se zvyšující se zátěží

2.4 Způsob vyhodnocování a porovnávání výsledků

Tato kapitola se zaměřuje na požadavky pro testování výkonnosti souborových systémů, jak je představil Traeger a kol. [4] Vysvětlí se, jak vybrat konfigurace a prostředí pro testování a jak prezentovat výsledky. Tyto požadavky důrazně zdůrazňují, že je důležité podrobně vysvětlit, jaké kroky byly provedeny, a také zdůvodnit, proč byly provedeny.

2.4.1 Výběr konfigurace testu

Prvním krokem je evaluace systému, což zahrnuje porovnání výkonnosti souborového systému s podobnými systémy a zjištění, jak se systém chová pod zátěží. Dále je nutné určit baseline systému, konfiguraci systému a typy testů/operací, které se použijí při testování, aby bylo možné odpovědět na dané otázky. To produkuje trojici <prostředí systému, konfigurace, test>, která reprezentuje vstupní kontext testování.

2.4.2 Požadavky na testy

1. Testy souborového systému by měly být I/O závislé, nikoliv CPU závislé, resp. by CPU čas neměl být zahrnut do časovaných úseků. Výjimkou mohou být systémy souborů se značnou CPU výpočetní částí (kompresní, šifrovací systémy) [4].
2. Použít přesné měření času.
3. Test by měl být škálovatelný, aby testoval každý počítač stejným množstvím nezávisle na rychlosti hardwaru nebo softwaru.
4. Vícevláknovost může představovat více realistické scénáře a může pomoci saturaci systému požadavky.
5. Jednotlivé testy by měly být spouštěny několikrát pro zajištění statistické přesnosti.
6. Test by měl běžet alespoň tak dlouho, aby se systém pod testem dostal do ustáleného stavu.

2.4.3 Výběr prostředí systému

Stav systému při běhu testu může mít velký dopad na výsledky. Po zhodnocení přiměřeného stavu by se tento stav měl reportovat s velkou přesností. Hlavní vlivy ovlivňující test jsou stav cache, efekty ZCAV¹, stáří souborového systému a nepotřebné procesy, které běží při běhu testu.

Nežádoucí účinek je brán jako určitý efekt měřeného úseku, který může ovlivnit dobu trvání tohoto úseku a tím ovlivnit statistickou pravděpodobnost celkového výsledku. Prvním logickým účinkem může být cachování, souborové systémy používají různé mechanismy pro ukládání dat do paměti tak, aby byl rychlejší přístup k nim. Cachování je vlastnost systému souboru, která je

¹zoned constant angular velocity, které využívají moderní disky k uložení dat. Cylindry jsou rozděleny do zón, kde počet sektorů v cylindru roste se vzdáleností od centra disku. Rychlost přenosu se liší zóna od zóny [6].

jeho součástí, takže testovat by se mělo s ním, může přijít zajímavé měření například rychlosti naběhnutí cachování.

Cache může ovlivnit kódové cesty, které jsou pod testem, a tím mohou ovlivnit výsledky. Cache se dělí na studenou a horkou: studená je například stav po restartu, připojení diskového média nebo mount systému souboru. Horká je pak cache, která je využívána v provozu a odráží tak reálné systémy. Pro neovlivnění časových výsledků a tím i míru spolehlivosti je nutné uvést cache do konzistentního stavu před každým testem a to stejným způsobem. Pro studenou cache se doporučuje čištění cache před každým testem, což lze docílit nejúčinněji pomocí restartu operačního systému [7]. Mezi další mechanismy, jak omezit účinky cachování patří např. Direct I/O[8], který sníží účinky cachování v rámci vyrovnávací paměti.

Pro minimalizaci účinku ZCAV lze vytvořit partition o nejmenší možné velikosti na okraji disku, ale nemusí být reálné (například pro long seek testy). Je ale nutné uvádět lokalitu testování partition.

Nepotřebné procesy: pro reprodukovatelnost výsledků je nutné vypnout všechny nepotřebné služby a procesy tak, aby prostředí bylo v kontrolovatelném stavu. Je doporučeno použít ví-cevláknovost pro více reálné výsledky, zamezit přihlášení uživatele a žádnou síťovou aktivitu [4].

Kromě toho existují další faktory, jako je mechanismus prefetchingu, kde se při sekvenčním čtení dostane do cache i další bloky v sekvenci, tento počet bloků se zdvojnásobuje - to může zlepšit účinnost cache [9].

2.4.4 Prezentace výsledků

Při testování výkonnosti souborových systémů je důležité, aby výsledky byly zobrazovány přesně a aby měly statistickou relevantnost, například pro dělání závěrů nebo k použití výsledků k validaci či potvrzení. Výsledky by měly obsahovat i podrobný souhrn konfigurace, prostředí a kroků testů.

Je doporučeno použít intervaly spolehlivosti, nikoli pouze standardní odchylky. Standardní odchylka je míra variability mezi běhy. Polovina intervalu spolehlivosti udává s jakou šancí se pravá hodnota pohybuje od mediánu. Pro interval spolehlivosti s malým počtem běhů je dobré použít t-studentovo rozdělení (centrální limitní věta zde neobstojí s tak malým vzorkem) a směrodatná odchylka není známa, resp. je vypočítána ze vzorku. Pro přesnost t-studentova rozdělení, co nejvíce podobajícího se normálnímu rozdělení, je dobré použít 30 a více běhů v případě příliš velké chybovosti [4]. Vysoké intervaly spolehlivosti nebo ne-normální rozdělení by signalizovaly chybu softwaru nebo přímo testu výkonnosti. Polovina intervalu spolehlivosti by měla být 5% a méně (bráno z odhadovaného průměru). Krajní statistické případy by měly být zdůvodněny.

Analýza existujících SW řešení pro testování systémů souborů

V této kapitole popíši nejpoužívanější softwarová řešení pro jednotlivé kategorie testů výkonnosti. Zaměřuji se více na mikro-testy výkonnosti, které jsou předmětem následného vlastního řešení.

3.1 Makro testy výkonnosti

Makro testy výkonnosti jsou testy, které simulují zátěž více podobnou reálným podmínkám. Zde popisují tři řešení: Postmark, testy kompilace a The Andrew test.

Postmark je test výkonnosti, který testuje zátěž malých souborů s krátkou životností, zátěž typickou např. pro email [4]. Používá mix datových a metadatových operací nad systémem souborů [4]. Je intenzivní spíše na počet operací než na celkové přenášené množství dat a tím pádem testuje spíše operace systému souborů než I/O možnosti systému souborů či hardwaru, který je využíván systémem souborů [10].

Testy výkonnosti pomocí kompilace testují rychlost kompilace různých kódových repositářů (např. linux kernel, apache, openssh). Pro použití jako testu výkonnosti systému souborů je komplikace, že jsou intenzivní na CPU, což může mít význam pro systémy souborů s významnou CPU částí jako šifrování nebo komprese. Může být i problém přenositelnosti testu na různých systémech, které se mohou lišit jinou sadou nástrojů kompilace, jinými optimalizacemi či konfigurací [4].

Dalším populárním testem je The Andrew test. Testuje výkonost nad adresářovou strukturou nějakého zdrojového kódu. Skládá se z 5 částí: vytvoření stejné adresářové struktury v cílovém adresáři, zkopírování všech souborů, provedení `stat` operace nad všemi soubory v cílovém adresáři, přečtení všech dat a následné provedení kompilace pomocí `make`. Má podobné nedostatky jako kompilační testy, protože se jedná z podstaty o kombinaci kompilačního testu a mikro testu výkonnosti. Jeho největší slabinou je jeho nedostatečnost pro moderní systémy, protože využívá velmi malou zátěž, kdy se mohou všechny jeho kroky odehrát pouze v cache [4].

3.2 Mikro testy výkonnosti

V této části popisu jsou uvedeny 3 nejrozšířenější nástroje pro mikro testování výkonnosti: Bonnie, IOzone a FIO. Pro připomenutí, mikro testy výkonnosti jsou testy, které testují izolované jednotlivé I/O operace s velmi jednoduchou zátěží, která je syntetická a je v minimálním rozsahu tak, aby test bylo možné vůbec provést.

V této práci se budu věnovat primárně mikro-testům výkonnosti. Je to z důvodů jednoduchosti a toho, že na výstupu je jedno číslo (resp. interval spolehlivosti pro střední hodnotu), které dobře analyzuje testovaný systém souboru jednou metrikou a je pak v rámci této jedné metriky dobře porovnatelné s jinými systémy, či i s jinými parametry systému souboru (např. velikost bloku).

3.2.1 Bonnie a Bonnie++

Bonnie, který byl vyvinut v roce 1988 [11], provádí testy na jednotné velikosti souboru. Výchozí velikost souboru je 100 Kb, avšak sám autor navrhuje větší velikost pro moderní systémy. Jsou reportovány metriky jako bajty zpracované za sekundu, za CPU sekundu a uživatelský a systémový čas CPU. Testy zahrnují:

- Sekvenční výstup: Nejprve je soubor zapsán po znacích pomocí `putc`, a následně po blocích pomocí `write(2)`. Poté je každý blok dat přečten pomocí `read(2)`, nastaven `dirty` příznak a přepsán pomocí `write(2)`.
- Sekvenční vstup: Soubor je přečten po znacích a následně po blocích.
- Náhodný přístup: Je nastavena náhodná pozice v souboru, z níž se následně přečte blok a v 10 % případů je přepsán. Běží celkem 4 procesy paralelně, každý vykoná 4000x `lseek`. Tyto parametry jsou natvrdo v kódu.

Aby nebyly všechny dotazy uspokojeny z cache, je nutná dostatečná velikost souboru. Jinak se mohou všechny operace odehrát pouze s pomocí cache [4]. Doporučuje se použít alespoň velikost souboru 4x dostupné operační paměti [4].

Bonnie++ [12] je pak nástupcem Bonnie napsaný v C++ oproti C u Bonnie. Umožňuje testovat soubory větší než 2 Gb. Také je schopný testovat i jiné operace, jako jsou `create()`, `stat()` a `unlink()`. Dále umožňuje výstup v CSV i HTML.

Jedná se o celkově známé testy výkonnosti [10], nicméně se ve studii příliš nevyskytují [4]. To je možná z několika důvodů:

- Používají vestavěný OS pseudo-náhodný generátor, což ztěžuje objektivní testování různých OS. Z pohledu této práce je to však nepodstatný nedostatek, protože se zaměřují pouze na operační systém Linux.
- Je zde velmi malá možnost parametrizace [10], lze nastavit pouze velikost souboru.
- Čtení a zápisové testy po jednom znaku nejsou příliš vypovídající testy na systém souboru, protože využívají bufferované `stdio` operace `getc` a `putc` bez následné operace `flush`.

3.2.2 IOzone

IOzone [13] je dalším nástrojem pro testování výkonnosti souborových systémů. Je napsán v ANSI C s použitím standardů POSIX, což zaručuje dobrou přenositelnost mezi různými operačními systémy. IOzone měří časy provádění operací, jako je čtení, zápis, opakované čtení a zápis s různými režimy operací, včetně náhodných, sekvenčních a zpětných. Výsledky z IOzone lze exportovat do Excelu.

Podporuje využití systémového rozhraní, `nmap`, mix souborového IO a `nmap IO`, `direct IO` a `async IO`. `Direct IO` využívá standardní flag při volání `O_DIRECT`. `Async IO` využívá funkce `aio_write` a `aio_read` z knihovny `aio.h`. Umožňuje zahrnout funkce `fsync()` a `fflush()` do měření [14].

IOzone nepodporuje kombinaci čtení a zápisu nebo kombinaci sekvenčních a náhodných přístupů v rámci jednoho měření. IOzone je charakterizován jako nástroj určený pro ladění souborového systému, nikoliv jako test výkonnosti, který dokáže modelovat pracovní zátěž souborového systému [10].

3.2.3 Fio

Fio (Flexible I/O tester) je dalším nástrojem pro testování výkonnosti I/O operací. Tento nástroj umožňuje velmi podrobnou konfiguraci jednotlivých testů a je vhodný pro testování různých scénářů zátěže, především díky velké možnosti nastavení statistických údajů celkového testu, včetně zvolení distribuční funkce a implementace pseudo-náhodného generátoru. Nástroj podporuje operace čtení a zápisu s možností nastavit sekvenční nebo náhodný přístup a různý mix typu operace a přístupu. Dále umožňuje zvolit použití vyrovnávací paměti nebo přímý přístup přes `O_DIRECT` flag. Fio také nabízí snadné měnění množiny funkcí systémového rozhraní, se kterými k I/O přistupuje (`sync`, `psync`, `libaio` či `nmap` a mnoho dalších). Podporuje vícevláknovost, výchozí nastavení používá `fork`, ale lze změnit na POSIX vlákna a volání `pthread_create`.

3.2.4 Porovnání

Bonnie, IOzone a Fio jsou tři nejznámější nástroje pro testování výkonu souborových systémů. Bonnie se zaměřuje na testy souborů o jednotné velikosti, IOzone na měření časů provádění různých operací a Fio umožňuje velmi podrobnou konfiguraci jednotlivých testů a je vhodný pro testování různých scénářů zátěže.

IOzone podporuje využití různých typů IO, jako je souborový IO a direct IO. Je vhodný pro ladění souborového systému. Bonnie++ umožňuje testovat větší soubory a operace, jako je `create()`, `stat()` a `unlink()`. Dále umožňuje výstup v CSV a HTML. Fio (Flexible I/O tester) umožňuje detailní konfiguraci testů pro různé scénáře zátěže. Podporuje vícevláknovost a umožňuje nastavení statistických údajů celkového testu.

Porovnání těchto nástrojů je komplikované, protože každý z nich se zaměřuje na jiné aspekty testování. Bonnie se zaměřuje na testování souborů o jednotné velikosti a je vhodný pro testování rychlosti přenosu dat. IOzone se zaměřuje na měření časů provádění různých operací a je vhodný pro testování rychlosti operací na souborovém systému. Fio umožňuje velmi podrobnou konfiguraci jednotlivých testů a je vhodný pro testování různých scénářů zátěže.

Celkově lze říci, že pro testování výkonu souborových systémů je nejlepší zvolit nástroj podle konkrétních potřeb a požadavků na testování.

3.3 Generátory zátěže

Za zmínku stojí i generátory zátěže, které pomáhají s generováním konfigurovatelné zátěže během testování výkonu. V praktické části nebudou použity, protože jsou spíše podkladem pro makro testy výkonu. Pro mikro testy výkonu není nutné simulovat reálnou zátěž.

Prvním generátorem zátěže je IOmeter, vyvinutý společností Intel v roce 1998 [15]. Autoři prohlašují, že umožňuje emulovat diskovou nebo síťovou I/O zátěž jakéhokoli programu nebo testu výkonu. Dokáže generovat zátěže pro několik systémů najednou (přes síť). Dokáže simulovat i jednotlivé parametry jako diskové a síťové řadiče, zpoždění sběrnice nebo rychlost síťového připojení.

Dalším generátorem je FileBench [16], který slouží k vygenerování zátěže podobné typickým serverům jako mailový, webový nebo databázový. Má velmi bohatou možnost specifikace pomocí konfiguračních skriptů. Lze jej použít jako podklad pro mikro testy zátěže, podobně jako Bonnie nebo Andrew [4].

Návrh nového testovacího nástroje

*Tato kapitola se zaměřuje na návrh a popis implementace nového nástroje pro testování výkonnosti různých systémů souborů v operačním systému Linux v programovacím jazyku C++. V první části kapitoly budou popsány jednotlivé funkce a vlastnosti, které vycházejí z předchozí analýzy. Dále bude popsán způsob použití tohoto nástroje, tedy konfigurace a ovládání z příkazové řádky. Poté bude popsána implementace řešení, včetně jeho architektury, designu, způsobu testování a integrace do operačního systému. Celý projektový repozitář je součástí přílohy, pro vývoj byl použit Git repozitář hostovaný na fakultním GitLabu. Projekt je pojmenován v rámci vývoje jednoduše jako FSBench a nástroj na příkazové řádce má název **fsb**.*

4.1 Motivace a zdůvodnění vytváření nového nástroje

Podle poznatků ze studií [4][3] není vytváření nového nástroje příliš žádoucí, a to z několika důvodů:

- jeho výsledky nemusí být porovnatelné s různými statistickými údaji z jiných studií
- jeho použití může být limitováno, protože nedokáže reprodukovat výsledky v jiných verzích kompilátorů nebo operačních systémů, například pokud používá knihovny operačního systému pro generování náhodných čísel jako třeba Bonnie [4].

Nový nástroj musí proto tyto problémy překonat a minimalizovat. Obecně lze tvrdit, že tento nástroj by měl být spíše jednoduchý, ale striktně dodržovat metodiku testování výkonnosti nastavenou například tak, aby nástroj bylo možné použít na jakémkoli operačním systému a jeho výsledky byly porovnatelné nejen s výsledky tohoto nástroje, ale i s výsledky ostatních nástrojů a studií [4].

Tento nástroj bude mít integrované základní modely statistické analýzy: průměr, směrodatnou odchylku, tak i výpočet intervalu spolehlivosti pro střední hodnotu. Nástroj tedy bude měřit několik vzorků stejného testu, ze kterých následně tyto údaje vypočítá. Kromě toho bude na výstupu poskytovat dané vzorky pro další statistickou analýzu.

4.2 Požadavky na nový nástroj

Nejprve je potřeba stanovit požadavky na ovládání, výstup a hlavní funkcionalitu. Z těchto požadavků bude následovat návrh jednotlivých technologií a architektury nového nástroje. Tento nástroj je jeden z primárních cílů této práce.

Z velmi jednoduchého pohledu tento nástroj dělá to, že jednu danou měřenou operaci (např. čtení souboru) provede v dostatečném počtu opakování a celkově tento proces změří a udá hodnotu průměrné doby trvání jedné operace (např. zde průměrnou dobu přečtení jednoho souboru). Tento jednoduchý pohled skýtá důležitý požadavek a to, aby toto iterování bylo co nejvíce *rychlé* a aby *nealokovalo zbytečně paměť* navíc než potřeba pro samotný běh testu.

Dalším důležitým poznatkem je, že tento nástroj by měl být *rozšiřitelný na ostatní operační systémy*. Tato práce je zaměřena jen na operační systém Linux, ale návrh nástroje by měl myslet na případné rozšíření na ostatní operační systémy. Také by měl umět jednoduše *měnit použité knihovny* na přístup k I/O operacím, tedy případné možnosti testovat i nativní knihovny daného systému souborů pro testování v rámci jednoho systému souborů.

Dále by nástroj měl umět provádět dané testy výkonnosti i v *paralelním režimu ve více vláknech*. Je to malý přesah do makro-testu výkonnosti, který umožní testovat paralelní (nezávislé) operace a tím dosáhnout co nejvyššího zatížení na systém souborů.

Nástroj by měl provádět měření několikrát pro získání dostatečného počtu vzorků. Počet těchto vzorků by měl být alespoň 30, případně více, pokud by chyba měření (standardní směrodatná odchylka) byla velká[4]. V případě měření I/O operací je tento požadavek nezbytný, protože tyto operace mohou mít odlehle hodnoty¹. Tyto hodnoty mohou vznikat jakoukoli komponentou vnitřní a mezi operačním systémem, systémem souborů a diskovým médiem.

Každý běh iterace (např. vytvoření 1000 souborů) by měl běžet nezávisle na ostatních testech a měl by se skládat z přípravného kódu, který není měřen, následně z měřené sekce a poté i částí pro vyčištění do původního stavu (např. smazat vytvořené soubory). Nezávislost je řešena na úrovni implementace každého dílčího testu, funkcionalitu testu by tedy měla být definována jako trojice funkcí příprava, běh a úklid.

Výsledky měření prováděním tímto nástrojem by měly být prezentovány jako výstupy jednotlivých cyklů jako vzorek měření. Tento údaj by měl být v přesném čase nejlépe v mikrosekundách, které jsou dostatečně přesné na všech moderních operačních systémech a hardwaru. V případě nanosekund může docházet k chybě měření při velmi drobných neiterativních operacích, protože frekvence měření nemusí být tak drobná.

Návrh je zaměřen pro administrátory a z pohledu používání nástroje je nutné zajistit možnost jednoduchého sestavení a používání v rámci konvence podobnému jiným nástrojům. Konfigurace by měla být přehledná a jednoduchá na úpravu. Jednoduchá příručka k použití by měla být integrována přímo v programu. Program by měl podporovat *základní protokol* o prováděných operacích s možností zobrazení na standardních výstupech a/nebo do souboru.

Nástroj nad operačním systémem vykonává operace pouze nad soubory, které vytvořil tento program. To bude aplikovatelně zaručeno, nicméně pro zaručení bezpečnosti bude nástroj umožňovat sestoupení administrátorských oprávnění s možností zvolení Unix skupiny a uživatele pod jakým program poběží. Také by mělo být zaručeno start běhu v složce, která není vlastněna administrátorským účtem (např. v /tmp).

Shrnutí těchto požadavků na tento nástroj v bodech:

- Rychlé provádění operací kolem měření bez zbytečné alokace paměti.
- Nástroj je navržen tak, aby byl rozšiřitelný pro použití na různých operačních systémech.
- Nástroj provádí opakované měření dané operace v dostatečném počtu opakování, aby získal přesné výsledky.
- Nástroj by jednotlivé testy měl implementovat s možností přípravy na test a úklidu po testu.
- Nástroj by měl podporovat paralelní vykonávání iterací testu.
- Konfigurace nástroje je přehledná a jednoduchá na úpravu. Program obsahuje jednoduchou příručku k použití.
- Výsledky měření jsou prezentovány jako výstupy jednotlivých cyklů, které představují vzorek měření. Nástroj umožňuje přesné měření v mikrosekundách.
- Nástroj provádí operace pouze nad soubory, které vytvořil tento program.

¹odlehlejší hodnota bývá hodnota ležící několiknásobek výběrové směrodatné odchylky.

4.3 Popis nového nástroje

Jako zvolený programovací jazyk je používán C++ ve verzi 17[17], neboť nabízí podporu pro všechny požadavky a dobře umí pracovat s operacemi nad operačním systémem. Je přenositelný do jiných operačních systémů. Další možností by bylo použití skriptovacího jazyka, např. BASH[18], nicméně pro jednodušší a škálovatelný vývoj se od této možnosti upouští.

Hlavním rozhraním pro uživatele je zvoleno rozhraní příkazového řádku (ang. CLI²). Další možnosti uživatelského rozhraní jsou zbytečné, neboť se předpokládá, že uživatel ovládá příkazový řádek.

Tento nástroj by měl být použitelný na jakémkoli systému souborů a na jakémkoli hardwaru. Nástroj testuje výkon systému souborů přes standardní Unixové rozhraní, jako jsou např. funkce `open`, `close`, `read` nebo `write`.

4.3.1 Vice vláknovost

Nástroj má možnost běžet vícevláknově a to pomocí paralelního rozdělení běhu jednotlivých testů (iterací) v pracovních vláknech, jejichž počet je konfigurovatelný. To umožní simulovat více reálného provozu jako vliv paralelních I/O operací. To bude implementováno pomocí C++ hlaviček pro práci s více vlákny `<thread>`.

4.3.2 Měření času

Pro dodržení přesnosti a stability měření je zapotřebí přesný způsob měření, který je přesný alespoň na řády mikrosekund. Funkce, která získává čas, by měla být nejlépe monotónní[19]. Monotónní hodiny nejsou ovlivněny změnou času v OS a jejich hodnota je vždy rostoucí.

Hodiny měření mají i nějakou frekvenci snímání času, kde u rychlých operací může dojít k výraznému zkreslení měření. Proto pro výpočet běhu testu výkonnosti je podstatné ho nechat běžet tolikrát, aby se dalo vypočítat jeho rychlost v rozumných jednotkách (např. mikrosekundách). Toto kritérium lze zajistit tak, že se daný test provede vícekrát, bude se měřit uběhlý čas běhu za všechny iterace a následně se vypočítá průměrný čas jedné iterace. Pro mikro testy výkonnosti je dobré jeden test nechat běžet tolikrát, aby běžel celkově alespoň 100 ms až 1 sekundu [19]. Tento čas také zajistí, že test poběží v ustáleném stavu.

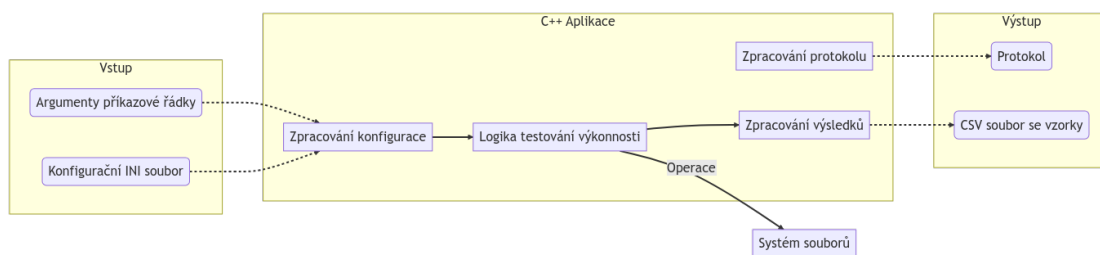
Dalším krokem, jak dodržet stabilitu, je analyzovat nahodilé chyby měření vzniklé převážně externím vlivem. Externí vlivy mohou být např. jiné procesy zápasící o prostředky, nedeterministické plánování I/O prostředku atd. [19]. Pro jejich analýzu lze použít porovnání mezi běhy v rámci intervalu spolehlivosti a tedy určení s jakou spolehlivostí jsou dva výsledky měření s významným rozdílem.

4.3.3 Vstupní konfigurace

Program bude mít možnost jednoduché konfigurace, jak z pohledu uživatele, tak i v případě dalšího rozšiřování programu. Konfigurace nástroje je nastavitelná přímo jako parametr na příkazové řádce nebo v konfiguračním souboru, který bude v INI formátu. Platí, že se hodnota se stejným klíčem jak v konfiguračním souboru, tak na příkazové řádce bere ta hodnota na příkazové řádce. Rozhraní argumentů na příkazové řádce se bude držet očekávaných konvencí, především při nastavení klíče bude použit prefix `--` oproti klíči v konfiguračním souboru, argument na příkazovém řádku pak bude oddělen od klíče mezerou. Touto konfigurací půjde nastavit všechny parametry používané v nástroji jako počet běhů, jaký test výkonnosti provést, parametry testu výkonnosti (počet souborů, velikost souborů, atd.) nebo adresář, kde test provádět a další.

---

²Command Line Interface

■ **Obrázek 4.1** Vnější architektura

4.3.4 Výstup uživateli

Výstup souboru bude dvojitý: první současný je protokol, označení časem, úrovní zprávy (chyba, informace) a vlastní zprávou. Tyto řádky protokolu bude možné zobrazit do standardního výstup tak i do souboru nebo jejich kombinace, konfigurovatelné budou cíle ukládání, minimální úroveň protokolu. Dalším výstupem bude CSV³ soubor, kde budou výsledky jednotlivých vzorků měření. Lokalita tohoto souboru bude také konfigurovatelná.

4.3.5 Použité algoritmy

Většina funkcionalit jde implementovat triviálními algoritmy, například pro výpočet průměrné hodnoty nebo práci s řetězci při převádění konfigurace. Pro statistické výpočty jsou zajímavé použité algoritmy pro možnost výpočtu intervalu spolehlivosti pomocí t-studentova rozdělení, kde se využijí dva algoritmy pro výpočet tohoto intervalu spolehlivosti, resp. inverzní distribuční funkce t-studentova rozdělení [21][22].

4.3.6 Bezpečnost a spolehlivost

Nástroj bude umožňovat vytváření a mazání souborů i adresářů. Je tedy vhodné omezit, s jakými oprávněními se nástroj spouští, a tím omezit možné poškození adresářové struktury operačního systému. Nástroj bude umožňovat zvolit, pod jakým uživatelem a skupinou bude spuštěn. Na administrátorovi, který bude tento nástroj používat, bude, aby zajistil vytvoření uživatele s minimálními oprávněními, aby daný uživatel mohl provádět úpravy na souborech v testovaných adresářích.

4.4 Architektura nástroje

Dle požadavku a popisu tohoto nástroje bude navržena architektura, která nejlépe podpoří implementaci požadavků. Z celkového pohledu je na vstupu konfigurační soubor a argumenty z příkazové řádky. Na výstupu bude protokol (v STDOUT⁴ nebo v textovém souboru) a CSV soubor s výsledky. Samotný nástroj se skládá z hlavních částí, jako je zpracování konfigurace, samotný běh testů a následné zpracování výsledků. Část logiky testování výkonnosti provádí operace nad systémem souborů.

³ang. Comma-separated values = hodnoty oddělené čárkami je formát souboru pro uložení tabulkových dat, kde každý řádek reprezentuje řádek tabulky a na každém řádku jsou texty tabulkových buněk odděleny čárkou[20]

⁴standardní výstup

4.4.1 Konfigurace

Konfigurace bude tvořena s možností rozšíření o nový typ vstupu. Konfigurace bude sestavena pomocí návrhového vzoru stavitele, kdy se přidají jednotlivé zdroje vstupu, které budou dědit společné rozhraní, které bude vracet seznam klíč-hodnota. Následně se instance konfigurace postaví tak, že se projdou všechny tyto zdroje a zavolá se jejich společné rozhraní a tím se získá sjednocení všech hodnot. Tato sestavená instance bude fungovat jako neměnná hodnota a bude jediná na celý program.

Z konfigurace bude možné získávat jednotlivé hodnoty pomocí pomocných metod pro získání hodnoty dle typu (např. číslo, text, pravdivostní hodnota). To se pak může využít u tříd, které budou popisovat konfiguraci nějaké dílčí komponenty programu.

4.4.2 Protokol

Instance protokolu se bude vytvářet po konfiguraci, neboť potřebuje sestavenou konfiguraci na vytvoření instance. Protokol bude definován konfigurací jako minimální úroveň protokolu a seznamu použití výstupních formátů. Nástroj podporuje výstupní formát do terminálu (STDOUT) a do souboru. Těmito informace se sestaví globální instance protokolu.

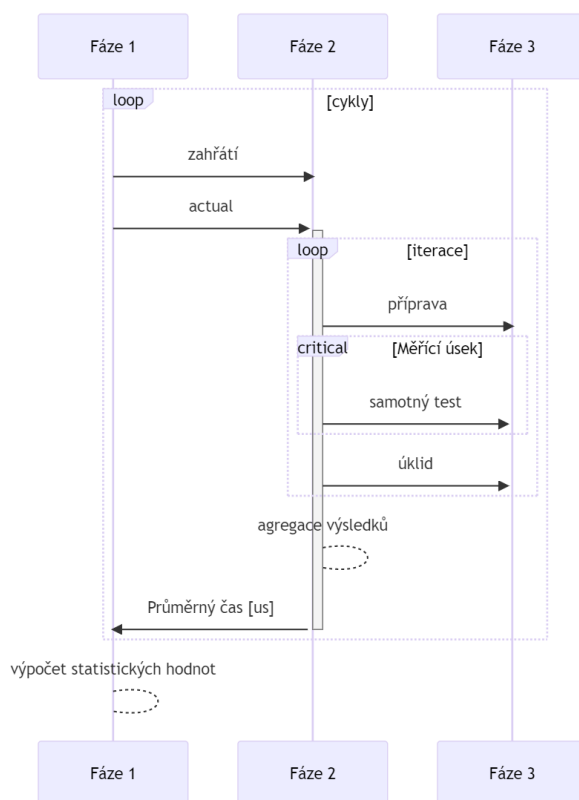
4.4.3 Logika testování výkonnosti

Samotný proces testování výkonnosti je rozdělen logicky do tří fází. Každá fáze je vnořena do další fáze. V jednoduchosti se jedná o dva až tři vnořené cykly. Fáze jsou (od vnější k vnitřní): cyklus (směr vzorku), iterativní běh (sekvenční nebo paralelní) a běh samotného testu výkonnosti.

Od nejvíce vnitřní fáze: samotný běh iterace, který bude definován abstraktní třídou reprezentující tento test (např. test vytváření souboru nebo test čtení souboru), který bude definovat tři funkce a to pro přípravu testu, samotný test a úklid po testu. Samotná funkce běhu se většinou bude skládat z iterace nad nějakou množinou souborů (tento počet bude uživatelsky nastavitelný) a právě doba jeho trvání by měla být ideálně stovky mikrosekund, z důvodu, že právě tento iterativní běh se měří. Tato fáze bude vracet rozdíl mezi časem před voláním funkce samotného testu a po tomto volání.

Další fáze je fáze iterativního běhu, tato mezifáze bude nabízet možnost běhu sekvenčně a nebo běhu paralelně ve více vláknech. Sekvenční běh bude další iterace v fázi samotného běhu. Paralelní běh rozdělí počet iterací mezi daný počet vláken (zde bude možnost použít indikaci počtu konkurence hodnotou nula pro použití výchozího nastavení počtu hardwarové konkurence) a spustí je (spustí N-1 vláken) a v hlavním volaném vlákne spustí také iteraci, následně počká na dokončení běhu a spojí výsledky. Tato fáze je zde z důvodu zajištění dostatečné doby běhu testu a dostání stavu měření do ustáleného stavu, pro ještě lepší statistickou přesnost, což by mělo být zaručeno během alespoň 100 ms, ideálně 1 s [19]. Na výsledku této fáze bude průměr běhu jedné iterace ze všech iterací.

Poslední fáze je opakování fáze iterativního běhu v několika cyklech (30 a více) pro nasbírání vzorků měření. Tato fáze se skládá ze dvou částí, první část je “zahřátí” testu a následně samotný běh iterativní fáze. První část je běh načisto, kdy se celkový iterativní běh několikrát provede, mělo by provést tolikrát tak, aby se ve vzorcích neobjevovali odlehle hodnoty. Tato fáze zahřátí je potřeba, protože I/O operace často používají funkci skryté paměti. Tato část zahřívání lze konfiguračně vypnout, pro např. testování právě rychlosti bez využití skryté paměti. Druhá část je samotný běh, který jako takový je časován pro získání informace o rychlosti běhu fáze iterativního běhu. Výsledek této fáze je jako dvojice doby trvání celkového testu výkonnosti a výsledku (vzorku) z fáze iterativního běhu.

■ **Obrázek 4.2** Logika běhu testu

4.4.4 Zpracování výsledků

Z fáze sběru měření vznikne výsledek, který se skládá z dvojice dob měření a průměrných hodnot jednoho běhu testu. Z obou těchto metrik se vypočítají statické hodnoty jako průměrná hodnota, střední hodnota, standardní směrodatná odchylka a intervaly spolehlivosti 99% a 99,9%. Hodnota doby měření se předá pouze do protokolu, vzhledem k tomu, že nese jen informaci o běhu aplikace. Hodnota průměrné hodnoty běhu se uloží v CSV souboru pro případné další zpracování.

4.5 Integrace do systému

Nástroj bude předáván zdrojovým kódem a pro jeho kompilaci se využije nástroj **make**. Kompilace je prováděna pomocí kompilátoru GNU g++. Pro použití vícevláknovosti jsou potřebné knihovny nalinkovány pomocí argumentu g++ **-pthread**. Toto řešení je z důvodu jednoduchosti a případné možnosti změnit způsob nebo parametry kompilace. Nástroj je tak transparentní pro použití.

Implementace nástroje

Tato kapitola se bude věnovat implementaci nástroje pro testování výkonnosti souborů. Budou zde popsány jednotlivé kroky implementace dle navrhnuté architektury. Nejprve bude popsána implementace zpracování konfigurace a logiky testování výkonnosti. Dále bude uveden popis implementace zpracování výsledků testování. Uživatelská příručka je přiložena v příloze B.

5.1 Programovací jazyk C++

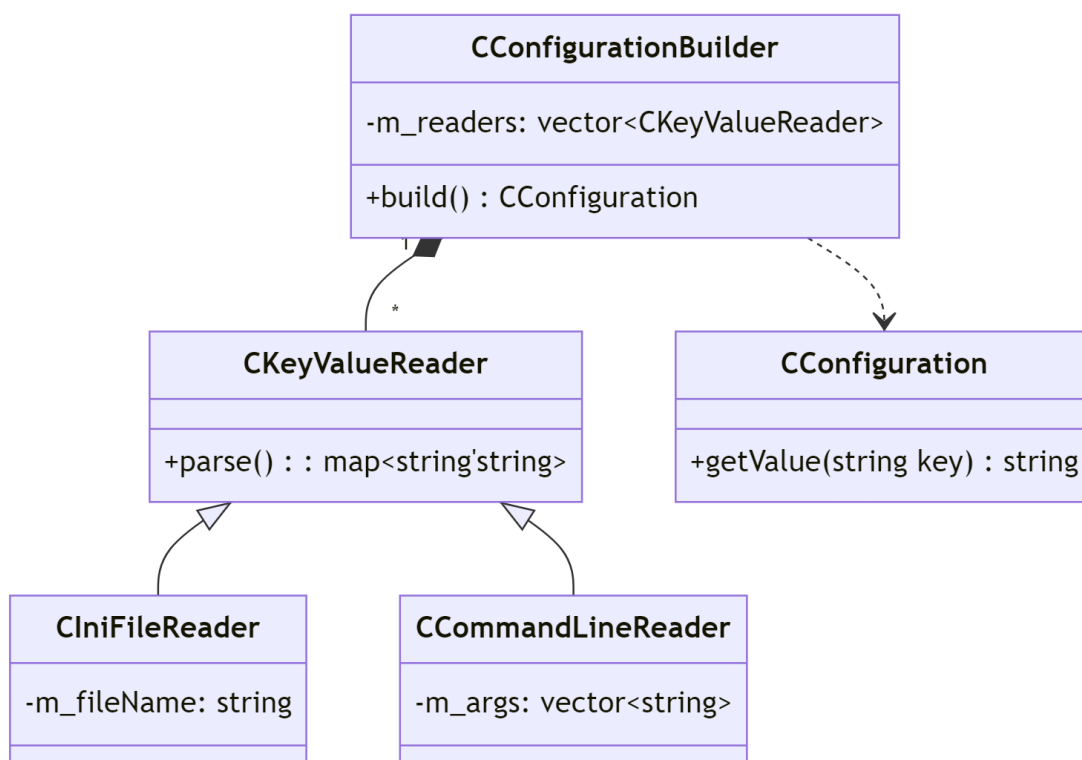
C++ byl zvolen jako jazyk pro implementaci nástroje pro testování výkonnosti souborů z několika důvodů. Za prvé, C++ je výkonný jazyk, což je důležité pro nástroj zaměřený na testování výkonnosti. Za druhé, C++ je široce používaný jazyk pro vývoj systémového softwaru, což znamená, že existuje mnoho knihoven a nástrojů pro práci se souborovým systémem a měření času. Za třetí, C++ nabízí možnost práce s vícevláknovým programováním, což je důležité pro implementaci paralelního zpracování testů. Celkově je C++ dobrou volbou pro nástroje pro testování výkonnosti a systémový software vůbec. Pro vývoj bude využita verze C++17.

5.1.1 Použité knihovny

Pro snímání času je použita hlavička `chrono`, která nabízí práci s přesnými systémovými hodinami a také umožňuje snadnou práci s časovými jednotkami. Dále jsou použity hlavičky pro zpracování pro více vláken jako `thread` a `mutex`. Pro jednoduchou práci se souborovým systémem je použita hlavička `filesystem`.

5.2 Konfigurace

Způsob sběru konfigurace a její použití v programu jsou velmi obecného designu. Konfigurace byla volně inspirována konfigurací v rámci .NET [23]. Hlavním třídou pro přístup ke konfiguraci je `common::CConfiguration`, která je tvořena jako databáze seznamu klíč-hodnota. Dalším důležitým mechanismem je přidávání datových zdrojů, ze kterých se tato databáze vytvoří. To je zajištěno děděnými třídami z abstraktní třídy `common::CKeyValueReader`. Program má implementováno čtení z příkazové řádky ve formátu `--klíč hodnota` v rámci `common::CCommandLineReader` a čtení z INI souboru pomocí `common::CIniFileReader`. Pro snadné vytvoření instance `common::CConfiguration` je potřeba použít stavitel `common::CConfigurationBuilder`, kterým lze přidávat jednotlivé datové zdroje, kde na jejich pořadí závisí a to v případě stejného čteného klíče, jeho hodnota se přepíše později přidaným zdrojem. V tomto programu je výchozí nastavení nejprve použití čtení z příkazové řádky a poté ze souboru INI s názvem `settings.ini`.

■ **Obrázek 5.1** Třídový diagram konfigurace

Pro snadné použití konfigurace v kódu třídy `common::CConfiguration` nabízí možnost převádět hodnoty do C++ primitivních typů jako `std::string`, `int` nebo `bool`. Toho se pak využívá ve třídách reprezentujících logické seskupení konfigurace (např. `common::CLoggerConfig` nebo z aplikace nastavení `bench::CBenchRunConfig`).

5.3 Protokol

Způsob sběru protokolu (angl. logu) je řešen pomocí třídy `common::CLogger`. Tato třída poskytuje funkce na zápis protokolu bez ohledu na použitou technologii (standardní výstup, soubor). Hlavní funkcí zápisu je `void common::CLogger::log(common::ELogLevel, std::string)`. Následně jsou zde pomocné funkce na zápis jednotlivých úrovní protokolu (nad `common::ELogLevel`).

Protokol nabízí konfiguraci formátu výstupu a možné výstupní formátory děděné třídy z `common::CLogSink`, které zprostředkovávají zápis do výstupního média. V tomto projektu jsou podporovány: výstup na standardní výstup `common::CTerminalLogSink` a do souboru `common::CFileLogSink`. Pomocí konfigurace je možné nastavit výstup na jeden i více těchto výstupních formátů.

5.4 Způsob dodržení přesnosti měření

Pro dodržení přesnosti a stability měření je třeba dodržet několik zásad při implementaci. První zásadou pro dobré výsledky je použití přesného nástroje na měření času. V rámci knihovny `chrono` nabízí C++11 `high_resolution_clock`, `system_clock` a `steady_clock` jako způsoby vyhodnocení aktuálního času [24]. Použitý typ času závisí na kompilátoru i možnostech OS a hardwaru. Pokud jde o měření intervalů, nejlepší je použít monotónní hodiny [19], které se dají získat pomocí `steady_clock` z `chrono` API. Monotónní hodiny nejsou ovlivněny změnami času v OS a jejich hodnota je vždy rostoucí. Program získává délku běhu jako rozdíl dvou časů v nanosekundách z `std::chrono::steady_clock`.

Je nutné, aby měření času bylo nezávislé na přesnosti měření času operačním systémem či hardwarem. Jeden test výkonnosti by tedy měl trvat alespoň stovky mikrosekund s alespoň třemi platnými číslicemi.

5.5 Testy výkonnosti

Jednotlivé testy výkonnosti jsou implementovány jako odvozené třídy z abstraktní třídy `bench::CFileBenchmark`. Tato třída nabízí tři popsané metody pro běh testu a to `void setup()`, `void iteration()` a `void cleanup()`.

První vytvořený test je na metadatovou operaci vytvoření souboru, logika je obsažena v třídě `bench::CCreateFileBenchmark`. Tento test v přípravné fázi vytvoří názvy souborů pro vytvoření. V průběhu testu tyto testy vytvoří a v úklidové metodě tyto soubory smaže. Lze nastavit počet testů pomocí konfigurace `fileCount`.

Pro datové operace jsou zde implementovány dvě třídy `bench::CReadFileBenchmark` a `bench::CWriteFileBenchmark` pro test čtení souboru, resp. zápis do souboru. Oba tyto testy umožňují nastavit počet souborů (`fileCount`), velikost bloku v KB (`blockSize`), počet bloků (`blockCount`) a jestli použít náhodný přístup (`random`).

Tyto testy využívají Unixové funkce na operace se soubory z hlavičky `<unistd.h>`, testy využívají funkce jako `open`, `close`, `read`, `write` nebo `lseek64`.

Běh těchto testů je vykonáván tak, že se nejdříve vytvoří instance testu přes návrhový vzor továrna pomocí třídy `bench::CFileBenchmarkFactory`. Poté se zavolá metoda na přípravu testu, získá se aktuální čas pomocí `chrono::steady_clock` proběhne běh testu a opět se získá aktuální

čas. Následně se zavolá úklid po testu a vrátí se rozdíl koncového času od počátečního času. Tento celý kód je vykonáván v rámci iterativního běhu.

5.6 Iterační běh

Způsoby iterativního běhu jsou definovány abstraktní třídou `bench::CIterationExecution`, která obsahuje metodu pro spuštění, která vrací průměrný čas jedné iterace a jako parametr si bere ukazatel na funkci běhu iterace. Samotný iterativní běh je vytvořen z továrny `bench::CIterationExecutionFactory`, poté je spuštěna daný způsob provedení iterací. První způsob provedení iterací je triviální sekvenční způsob, kde se daná testovaná funkce provede v daném počtu iterací (*iterations*), tento způsob implementuje třída `bench::CSequentialExecution`. Výsledky se agregují jednoduše výpočtem jejich průměrné hodnoty.

Dalším způsobem běhu iterací poskytuje třída `bench::CParallelExecution`. Tento běh iterací je implementován jako paralelní běh dané testované funkce, počet iterací se rozdělí mezi požadovaný počet vláken (*threadCount*), pokud je nastaven tento počet jako 0, je použito výchozí nastavení systémové konkurence pomocí `std::thread::hardware_concurrency()`. Celkový počet iterací by v tomto stylu měl být rozumný, to znamená, že se použije tento paralelní běh pouze pokud je tento způsob požadován (*multiThreaded*) a zároveň, že počet iterací přesahuje 10. Jinak se použije sekvenční způsob provedení. V běhu každého vlákna je zaručeno, že se tvořené soubory nebudou překrývat, tím, že se změní pracovní adresář do podsložky `/tread{tid}`, kde *tid* značí číslo vlákna. Celkově se vytvoří o jedno vlákno méně, protože jedno rozdělení iterativního běhu se provede na hlavním vláknu. Po dokončení běhu hlavního vlákna se na ostatní vlákna zavolá metoda `join()`, kterou se zajistí, že se všechna vlákna dokončila. Jednotlivá měření z volané testované funkce se přidávají do seznamu těchto měření, seznam je chráněn pomocí `std::mutex` pro zajištění přístupu vždy z jednoho vlákna. Na konci této metody se ze všech výsledků vypočítá průměrná hodnota.

5.7 Běh cyklu

Poslední fáze je běh celkového testu několikrát pro získání dostatečného počtu vzorků. Tato funkce se, jak již bylo zmíněno, skládá ze dvou částí. První fáze je zahrátí celkového běhu provedením iterativního běhu několikrát, nastavitelné pomocí konfiguračního klíče `warmupCycleCount`. Je také možné tuto část přeskočit pomocí konfigurace `useWarmup`.

Další částí je samotný běh iterativního běhu, u kterého je měřen čas celkového doby běhu. Celková doba běhu je ukládána v milisekundách. Samotný průměr času z iterativního běhu je převeden z nanosekund do mikrosekund. Tyto dva výsledky jsou sbírány napříč běhu cykly.

5.7.1 Výpočet statistických hodnot

Pro práci se statistickými výpočty a jejich exportem je zavedena třída `bench::CStatistics`, která je definována názvem statistiky, vzorky měření a konfigurací pro nastavení exportu. Tato třída nabízí možnost výpočtu průměrné hodnoty, směrodatné odchylky, ale i percentilů (jako např. střední hodnota) a výpočet intervalů spolehlivosti. Následně poskytuje rozhraní pro vypisání výběru statistických údajů do protokolu pomocí funkce `void bench::CStatistics::print(const std::shared_ptr<common::CLogger> &)`, a rozhraní pro export do CSV souboru funkci `void bench::CStatistics::exportStatistics()`.

5.8 Bezpečnost

Nástroj umožňuje zabezpečit operační systém před poškozením, např. smazáním důležitých souborů nebo případně i přepisem souborů. Je tedy nutné na začátku běhu nástroje mít logiku, která se zřekne administrátorských privilegií. Pro tyto účely budou sloužit konfigurační hodnoty na nastavení identifikátoru uživatele (*uid*) a identifikátoru skupiny (*gid*), případně bude možnost použít `root` účet, ale to bude nutné vynutit nastavením konfigurace `forceRootUser` jako pravdivou hodnotu. Také pro zajištění, aby nástroj nezačal ve výchozím stavu používat aktuální složku jako výchozí výstupní složku, bude nastaven pracovní adresář na složku pro účely dočasného souboru v adresáři `/tmp`.

Implementace této logiky v rámci C++ a Unix prostředí je jednoduchá. Pro zřeknutí se práv stačí zavolat `setuid(uid_t)` a `setgid(gid_t)` pro nastavení identifikátoru uživatele, resp. skupiny. Nástroj neřeší případné zřeknutí ze všech skupin, které mohou mít administrátorská oprávnění. Předpokládá se, že administrátor používá bezpečnostní konvence. Pro změnu pracovního adresáře lze použít funkci `chdir`.

5.9 Možné rozšíření do budoucnosti

Nástroj nabízí základní operační možnosti pro testování výkonnosti systému souborů. Nabízí také mnoho prostoru pro zlepšení.

5.9.1 Nové benchmarky

V budoucnu by bylo možné se zaměřit na vytvoření benchmarků pro další druhy I/O operací. Také by mohly být nové testy specializovány na testování jednoho konkrétního systému souborů a použít jeho konkrétní API.

5.9.2 Další možnosti běhu

V současnosti se implementuje jednovláknový sekvenční model a vícevláknový paralelní model iterativního běhu. Lze přidat i další tyto modely, např. běh v více procesech nebo běh na vzdáleném počítači pomocí SSH.

5.9.3 Výstupní diagramy měření

Pro lepší vizualizaci výsledků měření by bylo možné vytvořit diagramy, např. grafy, které by zobrazovaly průběh času a rychlosti operací v závislosti na velikosti souboru nebo počtu iterací.

5.9.4 Výpočet heuristiky pro měření

Nástroj by také mohl umět vypočítat potřebný počet iterací a počet zahřívacích cyklů pro optimální statistické výsledky.

5.9.5 Podpora dalších operačních systémů

Momentálně je nástroj implementován pouze pro Unixové systémy. V budoucnu by bylo možné přidat podporu pro další operační systémy, jako například Windows nebo macOS.

5.9.6 Podpora automatického nastavení prostředí

Nyní, aby se nástroj dal použít, musí se prostředí nastavit jako připojení disku a formátování disku souborovým systémem. Nástroj by v budoucnosti mohl toto nastavení automatizovat např. automatickým přeformátováním a připojením diskového média.

5.9.7 Vylepšené uživatelské rozhraní

Nástroj nabízí základní operační možnosti pro testování výkonnosti systému souborů, nicméně existuje prostor pro jeho vylepšení v oblasti uživatelského rozhraní. V budoucnu by například bylo možné vytvořit grafické rozhraní pro snadnější ovládání a vizualizaci výsledků měření.

Testování výkonnosti systémů souborů

Tato kapitola popisuje proces testování výkonnosti pomocí nového nástroje. Nejprve popíšeme prostředí testování a jeho nastavení. Následně bude popsáno provedení jednotlivých testů nad systémy souborů. Nakonec bude provedeno porovnání výsledků jednotlivých testů napříč systémy souborů.

6.1 Prostředí testování

Volba vhodného prostředí je důležitý krok při porovnání výkonnosti. Hlavním požadavkem je dle specifikace nástroje, aby se jednalo o Linuxový systém. Dále by prostředí mělo být dostatečně rychlé, aby nebylo nouze o prostředky počítače a test mohl probíhat bez omezení výpočetních prostředků. Jednou možností je využití lokálního počítače s operačním systémem Linux. Avšak se v případě lokálního počítače špatně zařizuje, aby daný disk nebyl zastaralý a celkově systém přehlcený.

Proto připadá v úvahu druhá možnost a to použití cloudového řešení. To umožní vždy testovat na čistém prostředí. Zde může být nevýhoda, že servery i disky jsou ve virtuálním prostoru, to by mohlo mít vliv pokud by se testovala rychlost samotného disku, pro test systému souborů je právě výhodné a důležité, že se testuje na jednom typu diskového média, což je v cloudovém prostředí z podstaty zajištěno. Pro cloudové řešení byla zvolena platforma Digital Ocean[25]. Digital Ocean je platforma velmi jednoduchá bez výrazné komplexity a umožňuje snadné spuštění virtuálních počítačů (v rámci Digital Ocean nazývány jako Droplet) Dále obsahuje jednoduché vytvoření rozšiřitelných diskových médií, které lze snadno připojit k vytvořeným virtuálním počítačům.

V následujících sekcích bude uveden způsob nastavení tohoto prostředí do stavu, kdy je možné na tomto prostředí spouštět výkonnostní testování.

6.1.1 Definice prostředí

Pro potřeby testování výkonnosti systému souborů jsou zapotřebí následující prostředky: virtuální počítač a několik diskových médií připojených k počítači. Pro definici cloudového prostředí (infrastruktury) bude využit nástroj pro jednoduchou správu tohoto prostředí v procesu infrastruktury jako kód¹, to z důvodu jednoduchého vytvoření této infrastruktury a jejího následného zrušení. Jako dobrá volba přichází v úvahu nástroj Terraform[27] od společnosti HashiCorp.

¹infrastruktura jako kód (ang. Infrastructure as Code (IaC) je metodika správy datových center pomocí konfiguračních souborů[26]

Tento nástroj nabízí jednoduchý deklarativní zápis infrastruktury. Ve výpisu 6.1 lze vidět jeho základní nastavení. Skládá se z definice použité platformy (zde DigitalOcean) a následné definice prostředků a jejich napojení.

Konfigurace Terraformu je členěna do jednotlivých bloků, které definují vždy určitý aspekt infrastruktury. První dva bloky definují cílovou cloudovou platformu, následuje definice proměnných pro další použití. Základní bloky nastavení infrastruktury jsou `data` a `resource`, které přistupují k dané cloudové platformě pro získání, resp. úpravy na daném účtu, definovaném API klíčem. Hlavním rozdílem těchto dvou bloků je, že `data` se používají pro data jen pro čtení, které jsou potřeba v další konfiguraci a `resource` pro definice, jaké prostředí je potřeba založit na cloudu.

Před aplikací této infrastruktury je nutné mít staženou utilitu pro Terraform. Následně je dobré nastavit proměnnou prostředí `TF_VAR_do_token` pro definici API klíče pro Digital Ocean, jinak se bude na tuto proměnnou ptát při každém běhu. Následuje aplikování infrastruktury na cloud pomocí příkazu `terraform apply`, který zobrazí jaký plán vykoná na cloudové platformě a je nutné jej potvrdit. Pro následné zrušení celé infrastruktury lze použít příkaz `terraform destroy`. Po dokončení bude zobrazena IPv4 nového virtuálního počítače, toto zobrazení je definováno blokem `output` v Terraform konfiguraci.

Pro přihlášení do počítače lze využít příkaz `ssh root@<IP>`, přihlášení probíhá přes nastavený SSH klíč v Terraform konfiguraci.

6.1.2 Příprava disku pro testování

Nejdříve je potřeba hardwarově připojené disky nebo média zformátovat na požadovaný systém souborů a připojit je do adresářové struktury. Disky, které jsou připojené k počítači, lze zjistit příkazem `lsblk`. Ukázka je lze vidět ve výpisu 6.2. Pro zformátování a připojení do adresářové struktury lze vidět na příkladu 6.3. Je zde použita konvence pro jména připojení do adresářové struktury jako `/<název_FS>`. Oproti standardní konvenci [28] není použitý adresář `/mnt` z důvodu větší jednoduchosti.

6.1.3 Nastavení počítače pro spuštění testu

Následně je potřeba daný počítač nastavit pro testování. Pro běh testu je potřeba doinstalovat balíčky nutné pro kompilaci nástroje: `make` a `g++`. Následně je stažen zdrojový kód z git repository a zkompilován. Příklad této konfigurace lze vidět ve výpisu 6.4.

Nyní je počítač připraven na testování novým nástrojem. Dále bude popsán způsob použití nástroje k testování a způsob, jakým bude probíhat sběr dat.

6.1.4 Založení uživatele pro běh testů

Pro zvýšení bezpečnosti při běhu testů bude vytvořen uživatel, který bude mít přístup k potřebám pro vykonání daného testu. Nástroj podporuje nastavení, pod jakým uživatelem spouští testování, takže i při spuštění pod `root` účtem se nástroj zřekne oprávnění a použije daný nastavený účet a skupinu. V 6.5 je příklad založení a nastavení uživatele pro systém souboru `ext2`. Nejdříve je potřeba založit Unix uživatele, poté ho nastavit jako vlastníka potřebného adresáře pro potřeby běhu testu a nastavit omezení pro možnost zápisu a čtení z tohoto adresáře.

6.1.5 Popis konfigurace HW

Pro testování byl použit virtuální počítač v cloudovém prostředí. Kompletní výpis konfigurace počítače je v příloženém médiu. Základní údaje o použitém HW:


```
# Terraform konfigurace pro vytvoření VM na Digital Ocean
terraform {
  required_providers {
    digitalocean = {
      source = "digitalocean/digitalocean",
      version = "~> 2.0"
    }
  }
}

# API klic pro Digital Ocean
variable "do_token" {

}

# Konfigurace Digital Ocean providera
provider "digitalocean" {
  token = var.do_token
}

# Definice SSH klíče
data "digitalocean_ssh_key" "SSH_KEY" {
  name = "MainKey"
}

# Definice VM
resource "digitalocean_droplet" "benchmark" {
  image     = "ubuntu-22-10-x64" # Ubuntu 22.10
  name      = "bench" # Název cílového počítače
  region    = "fra1" # Region datového centra, zde Frankfurt
  size      = "s-8vcpu-16gb" # 8 vCPU, 16 GB RAM
  ssh_keys = [data.digitalocean_ssh_key.SSH_KEY.id] # nastavení SSH klíče
}

# Individualní diskové media a jejich připojení k VM
resource "digitalocean_volume" "main" {
  region = "fra1"
  name   = "main"
  size   = 100 # GiB
}

resource "digitalocean_volume_attachment" "bench_main" {
  droplet_id = digitalocean_droplet.benchmark.id
  volume_id  = digitalocean_volume.main.id
}

...

# Zobrazení IP adresy VM
output "server_ip" {
  value = digitalocean_droplet.benchmark.ipv4_address
}
```

■ **Výpis kódu 6.1** Konfigurace Terraform

NAME	MAJ:MIN	RM	SIZE	RO	TYPE	MOUNTPOINTS
sda	8:0	0	100G	0	disk	/ext4
sdb	8:16	0	100G	0	disk	/ext2
sdc	8:32	0	100G	0	disk	
sdd	8:48	0	100G	0	disk	
sdd1	8:49	0	100G	0	part	/ntfs

■ **Výpis kódu 6.2** Ukázka výpisu příkazu lsblk

```
root@bench:~# mkfs.ext4 /dev/sda          <-- format disku na system souboru ext4
root@bench:~# mkdir /ext4                <-- vytvoreni adresare pro pripojeni
root@bench:~# mount -t ext4 /dev/sda /ext4 <-- pripojeni disku do adresarove struktury
```

■ **Výpis kódu 6.3** Příklad formátování disku a mountu

```
root@bench:~# apt-get update
root@bench:~# apt-get install -y make g++ git
root@bench:~# git clone <GIT_REPO>
root@bench:~/fsbench# cd fsbench
root@bench:~/fsbench# make -B
```

■ **Výpis kódu 6.4** Příprava prostředí serveru

```
root@bench:~/fsbench# adduser bench      <-- zalozeni uzivatele
root@bench:~/fsbench# mkdir /ext2/bench  <-- adresar pro test
root@bench:~/fsbench# chown bench:bench /ext2/bench <-- nastaveni uz. jako vlastnika
root@bench:~/fsbench# chmod 0700 /ext2/bench <-- vlastnik ma prava cteni a zapisu
```

■ **Výpis kódu 6.5** Nastavení uživatele

- Virtuální počítač se systémem Linux Ubuntu 22.10 s 8 virtuálními jádery CPU a 16 GB RAM
- Připojené diskové média jsou disky s velikostí 100 GB a Digital Ocean udává jejich rychlost jako 7500 IOPS² s propustností 300 MB/s [29].

6.2 Testování

Po nastavení prostředí testování následuje samotné testování. Nejprve budou shrnuty všechny testy, které budou prováděny. Budou popsány, jaké systémy souborů se budou testovat a proč byly testovány. Nakonec budou přeneseny definované testy do konfigurace nástroje s jeho spuštěním.

6.2.1 Definice testů

Pro účely obecného vyhodnocení výkonnosti systému souborů vzhledem k možnostem poskytnutým novými nástroji. Prvním testem bude metadatová operace pro vytvoření souboru. Dalším testem bude datová operace čtení souboru s velikostmi bloku 512 KB a 4096 KB nad jedním 8 MB velkým souborem. Tento test poběží jednou v sekvenčním přístupu a podruhé v náhodném přístupu k testovanému souboru. Poslední skupinou testů bude nad datovou operací zápisu. Testování čtení poběží v sekvenčním iteračním módu, z důvodu, že jedna iterace je rychlá. Datové operace budou spuštěny v paralelním výpočetním módu s max. možností hardwarové konkurence, v tomto případě je to 8. Definé testů je následující:

- Vytváření 1000 souborů v sekvenčním provedení v počtu 10ti iterací
- Čtení souboru o velikosti 8 MB
  - Sekvenční čtení o velikosti bloku 512 KB
  - Sekvenční čtení o velikosti bloku 4096 KB
  - Náhodné čtení o velikosti bloku 512 KB
  - Náhodné čtení o velikosti bloku 4096 KB
- Zápis souboru o velikosti 8 MB
  - Sekvenční zápis o velikosti bloku 512 KB
  - Sekvenční zápis o velikosti bloku 4096 KB
  - Náhodný zápis o velikosti bloku 512 KB
  - Náhodný zápis o velikosti bloku 4096 KB

6.2.2 Testované systémy souborů

Pro testování byly zvoleny čtyři systémy souborů: ext2, ext4, btrfs a ntfs. Výběr je vzhledem k použití a vlastnostem velmi rozmanitý. Systém souborů ext2 byl zvolen pro jeho stáří v unixovém ekosystému a také pro chybějící žurnál, což by mělo znevýhodnit rychlost metadatových operací. Následně je zvolen standardní systém souborů ext4, poté novější typ Btrfs, který se vlastnostmi podobá např. systému souborů ZFS. A nakonec se otestuje systém souborů NTFS, který je nativní pro operační systém Windows. Na Linuxu lze použít, ale má omezení v podobě, že oproti Windows, kde je nativní přístup do NTFS systému souborů, na Linuxu se využívá implementace NTFS-3G, která však funguje na úrovni user space Linuxu a tím je z podstaty pomalejší [30].

---

²vstupně-výstupních operací za sekundu (ang. Input/output operations per second)

```
root@bench:~/fsbench# ./fsb --output /ext4/bench \
--exportOutput ./results/ext4/read-512-random.csv \
--uid `id -u bench` --gid `id -g bench` \
--fileCount 1 --iterations 10 \
--blockSize 512 --blockCount 65536 --random 1
```

■ **Výpis kódu 6.6** Spuštění testu

6.2.3 Spuštění testování pomocí nástroje

Pro jednoduché spuštění testu bude vytvořen skript pro snadné spuštění daných testů. Tento skript nastaví základní parametry jako výstupní složka a místo uložení exportního souboru, také vymaže soubor protokolu a po dokončení tento protokol přeneseme do společného adresáře s výsledky. Tento skript také nastaví daného uživatele, pod kterým test poběží. Další pomocné skripty pak definují jednotlivé parametry a typ testu. V obrázku 6.6 je příklad, jakým způsobem se volá nástroj při spuštění testu pro náhodné čtení na systému souborů ext4.

6.3 Analýza výsledků

V této kapitole uvedu souhrn naměřených výsledků a následně je analyzuji. Podrobné výsledky měření se vzorky budou v příloze C, podrobná data jako výpis hardwarových a softwarových parametrů měřeného systému a protokoly jednotlivých měření budou v rámci přiloženého média.

Nástroj poskytuje výsledky ve formátu doby trvání jedné iterace. Pro lepší čitelnost výsledků je potřeba tento formát přepočítat do srozumitelné interpretace. Například u testu vytvoření souboru nás bude nejvíce zajímat počet souborů za sekundu, zatímco u testu čtení opět velikost souboru za sekundu.

6.3.1 Výsledky

V následujících tabulkách 6.1, 6.2 a 6.3 je výpis jednotlivých naměřených průměrných hodnot. Následují grafy 6.1, 6.2 a 6.3, kde je vizualizováno porovnání jednotlivých operací napříč systémy souborů.

■ **Tabulka 6.1** Vytvoření (souborů/s)

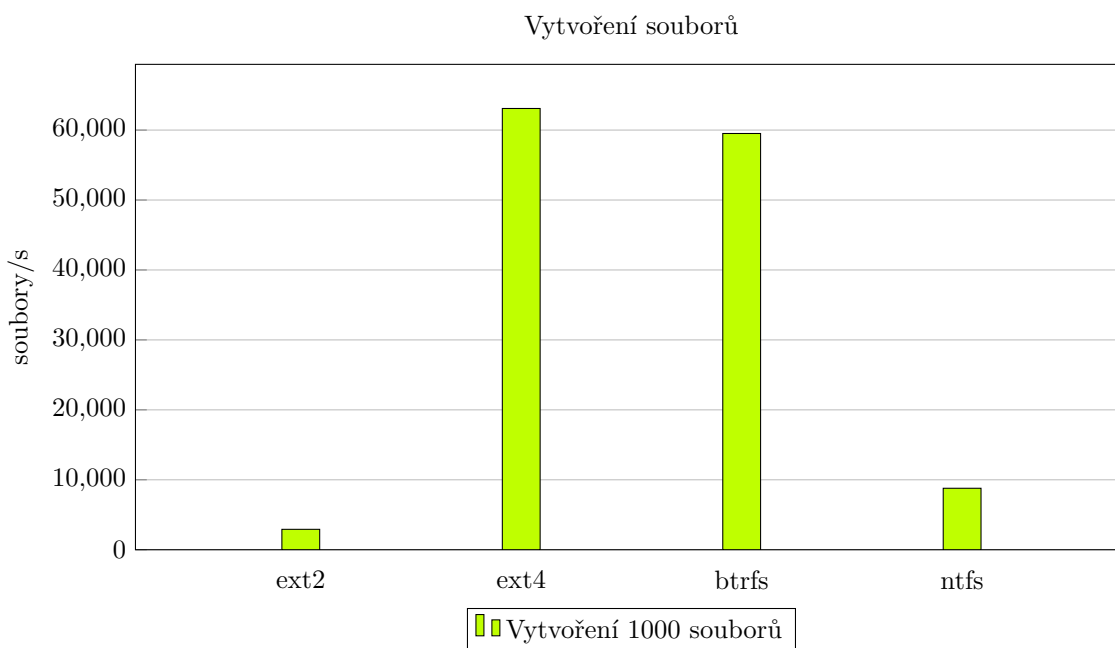
	Vytvoření (souborů/s)
ext2	2918
ext4	63088
btrfs	59513
ntfs	8789

■ **Tabulka 6.2** Rychlost čtení

	Sekv. čtení 512 KB (MB/s)	Sekv. čtení 4096 KB (MB/s)	Náh. čtení 512 KB (MB/s)	Náh. čtení 4096KB (MB/s)
ext2	97.5	91.4	55.1	51.0
ext4	95.2	94.5	53.8	50.5
btrfs	93.9	93.8	52.6	49.7
ntfs	84.2	2.9	54.5	N/A

■ **Tabulka 6.3** Rychlost zápisu

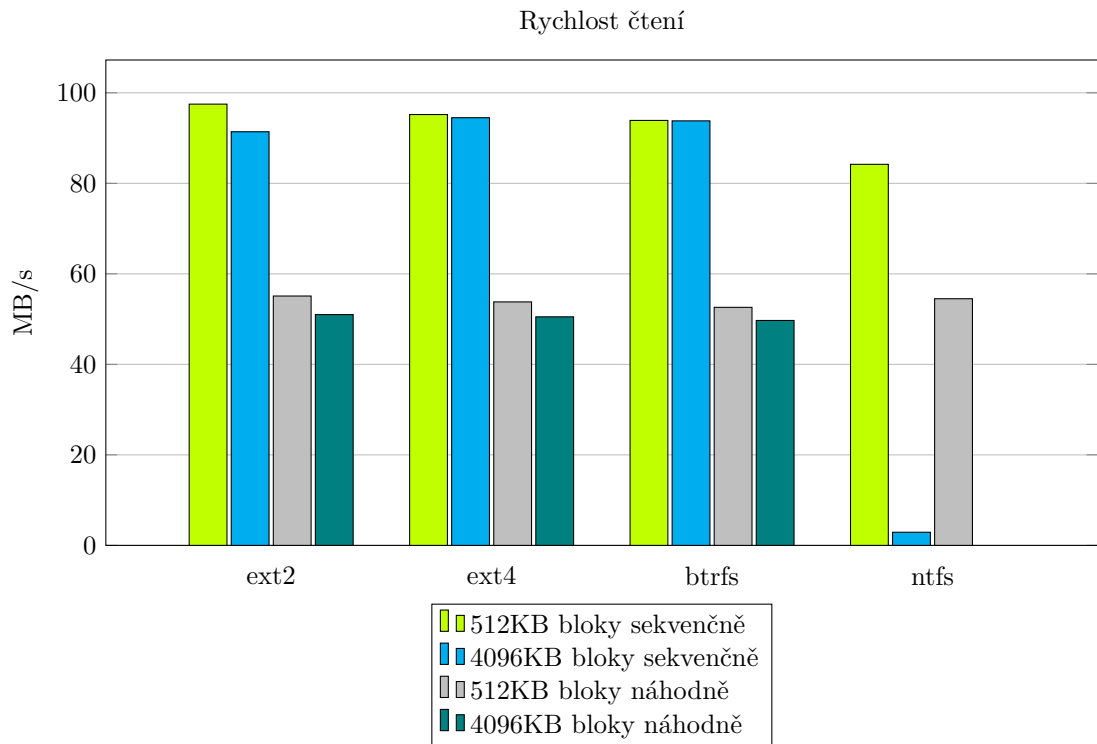
	Skv. zápis 512 KB (MB/s)	Skv. zápis 4096 KB (MB/s)	Náh. zápis 512 KB (MB/s)	Náh. zápis 4096KB (MB/s)
ext2	24.6	9.8	20.9	14.4
ext4	25.5	11.0	21.3	14.7
btrfs	14.8	10.4	14.0	10.9
ntfs	0.72	0.47	0.72	0.68

■ **Obrázek 6.1** Graf rychlosti čtení

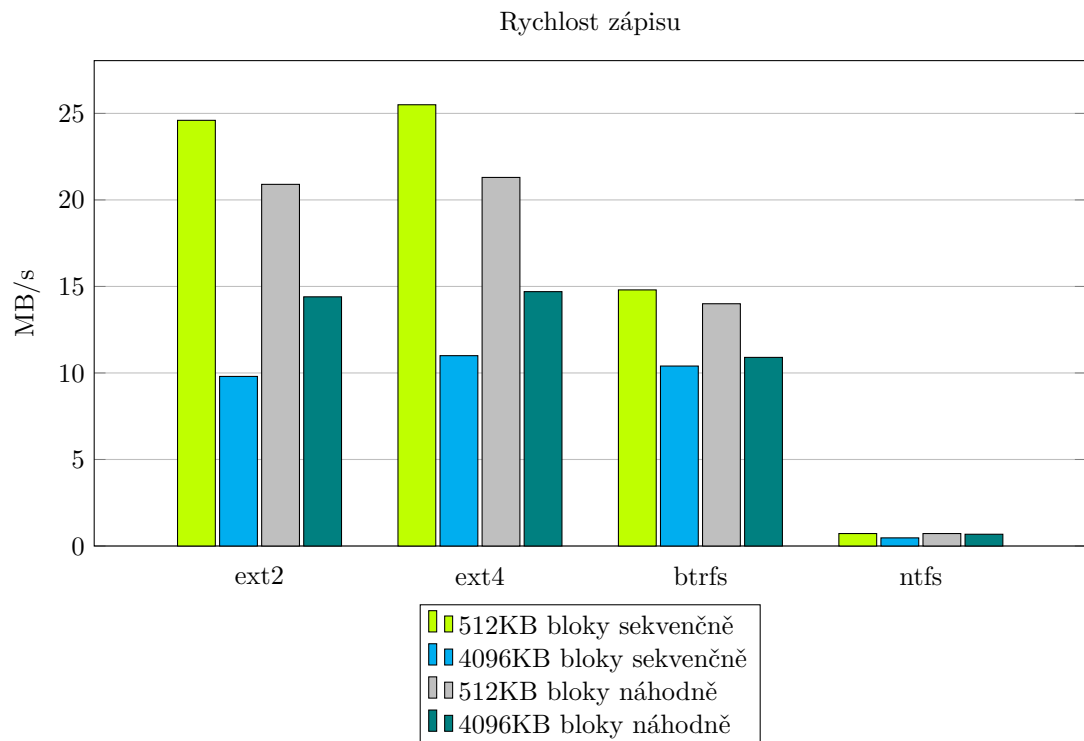
6.3.2 Analýza

Přesnost měření je zajištěna pomocí metadatových operací, což je obtížnější v systémech souborů s žurnálem, které jsou velmi rychlé a jsou vybaveny. U ext2, který nemá žurnál, je vidět velká odchylka při vytváření souborů.

Systém souborů NTFS má velmi pomalé čtení na Linuxu (při výchozím nastavení formátování). To by podtrhlo jeho degradaci kvůli jeho užití běhu v user-space. Zbytek měření je v porovnání velice podobných, to může být např. z důvodu silného užití cachování. Dále nevhodné operace jsou pomalejší než sekvenční operace, což odpovídá technologickému omezení mechanických disků.

■ **Obrázek 6.2** Graf rychlosti čtení

■ **Obrázek 6.3** Graf rychlosti zápisu

Závěr

V této bakalářské práci byl proveden test výkonnosti čtyř systémů souborů v Linuxovém prostředí s cílem získat podrobnější informace o výkonnosti jednotlivých systémů. Test byl proveden s použitím nového nástroje pro testování výkonnosti souborových systémů, který byl navržen a implementován také v rámci této práce.

V rámci testování výkonnosti byly zkoumány různé operace a velikosti bloků a výsledky ukázaly, že jednotlivé systémy souborů se liší v rychlosti v závislosti na konkrétní operaci a velikosti bloku. Například systém souborů ext2, který nemá žurnál, je pomalejší při vytváření souborů než ostatní systémy souborů. Naopak systém souborů NTFS je velmi pomalý na Linuxu a měl by být používán pouze v případě, že je nezbytně nutný.

Jedním z hlavních přínosů této bakalářské práce byl nový testovací nástroj, který se ukázal být úspěšným prostředkem pro testování výkonnosti souborových systémů. Poskytl důležité informace o výkonnosti testovaných systémů souborů, což může být užitečné pro vývojáře softwaru a správce systémů při výběru nejvhodnějšího systému souborů pro jejich potřeby.

V budoucnu lze tento nový testovací nástroj dále vylepšit a rozšířit o další funkce, aby mohl být ještě více užitečný pro uživatele. Například by mohly být přidány nové operace, které by byly dříve nedostupné, a výpočet počtu cyklů by mohl být ještě přesnější. Také by mohla být zavedena podpora pro další operační systémy, což by umožnilo více uživatelům využívat tento nástroj. Další možností by bylo vytvoření uživatelského rozhraní s intuitivními ovládacími prvky, což by zjednodušilo používání nástroje a zvýšilo jeho efektivitu. Všechna tato vylepšení by umožnila uživatelům dosáhnout lepších výsledků a zlepšit svou produktivitu.

Celkově lze tedy říci, že tato bakalářská práce přinesla nový nástroj pro testování výkonnosti souborových systémů v Linuxovém prostředí a poskytla užitečné informace o výkonnosti různých systémů souborů. Díky tomuto testovacímu nástroji mohou uživatelé získat více informací o výkonnosti svých systémů a vybrat si tak nejvhodnější systém souborů pro své specifické potřeby.

Seznam použitých zkratek

ANSI	American National Standards Institute
API	Application Programming Interface
CLI	Command-line Interface
CPU	Central Processing Unit
CSV	Comma-Separated Values
FS	File System
HTML	HyperText Markup Language
I/O	Input/Output
POSIX	Portable Operating System Interface
OS	Operating System
STDOUT	Standard Output

Uživatelská příručka

Nástroj podporuje testy pro operace jako čtení, zápis a vytváření souborů. Projekt je postaven na programovacím jazyce C++, a je dostupný pro Unixové systémy.

B.1 Jak používat

Pro použití nástroje je třeba mít přístup k Unixovému systému a mít nainstalované C++17. Poté stačí stáhnout zdrojový kód a zkompileovat pomocí příkazu `make`. Nástroj se spouští pomocí příkazu `./fsb`. Použití nástroje lze dále konfigurovat pomocí přepínačů na příkazové řádce, nebo pomocí souboru konfigurace.

B.2 Testy výkonu

Nástroj podporuje testy pro operace jako čtení, zápis a vytváření souborů. Testy jsou implementovány jako odvozené třídy z abstraktní třídy `CFileBenchmark`, která nabízí tři metody pro běh testu. Testy jsou dále rozděleny podle typu operace na `CCreateFileBenchmark`, `CReadFileBenchmark` a `CWriteFileBenchmark`. Tyto testy podporují různé konfigurace jako počet souborů a velikost bloku pro operaci.

B.3 Bezpečnost

Nástroj obsahuje logiku pro zabezpečení operačního systému. Pro tyto účely slouží konfigurační hodnoty na nastavení identifikátoru uživatele a skupiny. Lze také použít `root` účet, ale to je nutné vynutit nastavením přepínaček `--forceRootUser`. Pro zajištění, aby nástroj nezačal ve výchozím stavu používat aktuální složku jako výchozí výstupní složku, bude nastaven pracovní adresář na složku pro účely dočasného souboru v adresáři `/tmp`.

B.4 Konfigurace

Konfigurace nástroje se provádí pomocí souboru `settings.ini`. Soubor konfigurace obsahuje položky jako počet testovaných souborů, velikost bloků pro zápis a čtení a další.

B.4.1 Seznam konfiguračních položek

Pro použití v konfiguračním souboru je nutné použít formát bez předpony --.

- `-help` vypíše nápovědu.

Protokol:

- `-minLogLevel` minimální úroveň logování (debug, info, warning, error)
- `-sink` log sinks (console, file) [odděleno čárkou pro více možností]
- `-logFile` log file path

Bezpečnost:

- `-uid` identifikátor uživatele pro změnu práv
- `-gid` identifikátor skupiny pro změnu práv
- `-forceRootUser` vynutit použití root uživatele

Běh cyklů:

- `-exportOutput` výstupního souboru pro export
- `-runCount` počet běhů benchmarku
- `-useWarmup` použít zahřívání
- `-warmupCycleCount` počet cyklů zahřívání

Iterační běh:

- `-iterations` - počet iterací benchmarku
- `-multiThreaded` - použít více vláken
- `-threadCount` - počet pracovních vláken

Benchmark:

- `-output` - výstupní adresář
- `-benchmark` - benchmark, který se má spustit (create, read, write)
- `-fileCount` - počet souborů, na kterých se má operovat
- `-blockSize` - velikost bloku v KiB (pouze pro read a write benchmark)
- `-blockCount` - počet bloků (pouze pro read a write benchmark)
- `-random` - použít náhodný přístup k blokům (pouze pro read a write benchmark)

..... Příloha C

Naměřené výsledky testování

#	Hodnota	Jednotka
1	144738	µs
2	448067	µs
3	483218	µs
4	511281	µs
5	390795	µs
6	435737	µs
7	276525	µs
8	222143	µs
9	97563	µs
10	124194	µs
11	487005	µs
12	373788	µs
13	537924	µs
14	399808	µs
15	347365	µs
16	404122	µs
17	256116	µs
18	445343	µs
19	326976	µs
20	172625	µs
21	219898	µs
22	322204	µs
23	412335	µs
24	195622	µs
25	375259	µs
26	466236	µs
27	359706	µs
28	393940	µs
29	365123	µs
30	286719	µs

(a) ext2

#	Hodnota	Jednotka
1	17422	µs
2	15652	µs
3	15778	µs
4	14717	µs
5	15732	µs
6	17124	µs
7	14068	µs
8	15996	µs
9	14909	µs
10	15670	µs
11	18144	µs
12	16938	µs
13	16482	µs
14	15613	µs
15	14800	µs
16	15661	µs
17	19535	µs
18	16568	µs
19	15747	µs
20	16783	µs
21	16261	µs
22	17776	µs
23	14220	µs
24	17655	µs
25	13119	µs
26	13541	µs
27	15124	µs
28	13901	µs
29	16439	µs
30	14182	µs

(b) ext4

#	Hodnota	Jednotka
1	16027	µs
2	16471	µs
3	18673	µs
4	15635	µs
5	16879	µs
6	18196	µs
7	15517	µs
8	15761	µs
9	19112	µs
10	17003	µs
11	17092	µs
12	15562	µs
13	16694	µs
14	15715	µs
15	18188	µs
16	18313	µs
17	14617	µs
18	17442	µs
19	20387	µs
20	15432	µs
21	18558	µs
22	16024	µs
23	15971	µs
24	18985	µs
25	16206	µs
26	15396	µs
27	16589	µs
28	15272	µs
29	15773	µs

(c) btrfs

#	Hodnota	Jednotka
1	119157	µs
2	101534	µs
3	105033	µs
4	109499	µs
5	114564	µs
6	109051	µs
7	101254	µs
8	118148	µs
9	110404	µs
10	123542	µs
11	128519	µs
12	129118	µs
13	111820	µs
14	121765	µs
15	121427	µs
16	111862	µs
17	128318	µs
18	129713	µs
19	115181	µs
20	101313	µs
21	119833	µs
22	111572	µs
23	122174	µs
24	100447	µs
25	108864	µs
26	110244	µs
27	103278	µs
28	114778	µs
29	102976	µs
30	107811	µs

(d) ntfs

■ **Tabulka C.1** Vytváření 1000 souborů

#	Hodnota	Jednotka
1	11118	µs
2	10249	µs
3	10225	µs
4	10107	µs
5	10148	µs
6	10176	µs
7	10577	µs
8	9684	µs
9	10743	µs
10	9375	µs
11	9886	µs
12	10250	µs
13	9762	µs
14	10488	µs
15	9962	µs
16	10359	µs
17	9673	µs
18	10096	µs
19	10135	µs
20	10523	µs
21	9751	µs
22	11044	µs
23	9497	µs
24	10887	µs
25	10721	µs
26	10996	µs
27	10919	µs
28	9999	µs
29	10723	µs
30	9610	µs

(a) ext2

#	Hodnota	Jednotka
1	11067	µs
2	10806	µs
3	10580	µs
4	11825	µs
5	10571	µs
6	9647	µs
7	9969	µs
8	10250	µs
9	10787	µs
10	11154	µs
11	10366	µs
12	10365	µs
13	10522	µs
14	10808	µs
15	10808	µs
16	10950	µs
17	10541	µs
18	10092	µs
19	10840	µs
20	10174	µs
21	10925	µs
22	9555	µs
23	10770	µs
24	10403	µs
25	10962	µs
26	9785	µs
27	10897	µs
28	9350	µs
29	10034	µs
30	10182	µs

(b) ext4

#	Hodnota	Jednotka
1	10923	µs
2	9813	µs
3	9496	µs
4	9640	µs
5	10561	µs
6	9807	µs
7	9937	µs
8	10014	µs
9	10656	µs
10	11241	µs
11	11177	µs
12	12311	µs
13	11662	µs
14	11184	µs
15	10212	µs
16	11014	µs
17	11384	µs
18	11101	µs
19	10276	µs
20	10594	µs
21	10837	µs
22	10191	µs
23	10457	µs
24	11088	µs
25	10875	µs
26	10942	µs
27	10623	µs
28	10224	µs
29	10514	µs
30	10823	µs

(c) btrfs

#	Hodnota	Jednotka
1	10406	µs
2	10933	µs
3	11301	µs
4	12820	µs
5	13149	µs
6	10668	µs
7	12951	µs
8	12295	µs
9	11671	µs
10	11871	µs
11	13101	µs
12	12665	µs
13	11296	µs
14	12420	µs
15	11881	µs
16	11441	µs
17	11050	µs
18	11823	µs
19	12069	µs
20	10845	µs
21	9751	µs
22	12184	µs
23	14598	µs
24	11193	µs
25	12000	µs
26	12754	µs
27	12056	µs
28	11607	µs
29	11602	µs
30	11709	µs

(d) ntfs

■ **Tabulka C.2** Sekvenční čtení o velikosti bloku 512 KB

#	Hodnota	Jednotka
1	10440	µs
2	11505	µs
3	10737	µs
4	11217	µs
5	10760	µs
6	10301	µs
7	11146	µs
8	9706	µs
9	11380	µs
10	9924	µs
11	11223	µs
12	10588	µs
13	11107	µs
14	9896	µs
15	10571	µs
16	11128	µs
17	10568	µs
18	10945	µs
19	9899	µs
20	10770	µs
21	10129	µs
22	10896	µs
23	10201	µs
24	10129	µs
25	10696	µs
26	12536	µs
27	12188	µs
28	12030	µs
29	13704	µs
30	11975	µs

(a) ext2

#	Hodnota	Jednotka
1	10306	µs
2	10471	µs
3	9948	µs
4	10115	µs
5	10088	µs
6	11025	µs
7	10497	µs
8	11327	µs
9	9638	µs
10	10443	µs
11	10455	µs
12	11301	µs
13	10907	µs
14	10594	µs
15	11072	µs
16	10632	µs
17	10850	µs
18	11041	µs
19	10681	µs
20	10138	µs
21	10638	µs
22	10425	µs
23	11323	µs
24	10821	µs
25	10586	µs
26	10437	µs
27	10375	µs
28	9785	µs
29	10987	µs
30	10607	µs

(b) ext4

#	Hodnota	Jednotka
1	9906	µs
2	10813	µs
3	10049	µs
4	10499	µs
5	10176	µs
6	10880	µs
7	10634	µs
8	10774	µs
9	10961	µs
10	10861	µs
11	10375	µs
12	10512	µs
13	10410	µs
14	10879	µs
15	10116	µs
16	10642	µs
17	10388	µs
18	11283	µs
19	11010	µs
20	10744	µs
21	10684	µs
22	10767	µs
23	11076	µs
24	10406	µs
25	10757	µs
26	10819	µs
27	10613	µs
28	10988	µs
29	11205	µs
30	10663	µs

(c) btrfs

#	Hodnota	Jednotka
1	346578	µs
2	345798	µs
3	318499	µs
4	402520	µs
5	331370	µs
6	330701	µs
7	313810	µs
8	328151	µs
9	337990	µs
10	347551	µs
11	321761	µs
12	334341	µs
13	325532	µs
14	357743	µs
15	375143	µs
16	316326	µs
17	360176	µs
18	315646	µs
19	341485	µs
20	312104	µs
21	347569	µs
22	352756	µs
23	362279	µs
24	388077	µs
25	389391	µs
26	356644	µs
27	345916	µs
28	337239	µs
29	348655	µs
30	333075	µs

(d) ntfs

■ **Tabulka C.3** Sekvenční čtení o velikosti bloku 4096 KB

#	Hodnota	Jednotka
1	18040	µs
2	18265	µs
3	17089	µs
4	17362	µs
5	17866	µs
6	17180	µs
7	16188	µs
8	17568	µs
9	18992	µs
10	18922	µs
11	18922	µs
12	18311	µs
13	17509	µs
14	18779	µs
15	18805	µs
16	18729	µs
17	19284	µs
18	17782	µs
19	18643	µs
20	18918	µs
21	18033	µs
22	17548	µs
23	16326	µs
24	19403	µs
25	17308	µs
26	18997	µs
27	20053	µs
28	18318	µs
29	18148	µs
30	16730	µs

(a) ext2

#	Hodnota	Jednotka
1	18040	µs
2	18265	µs
3	17089	µs
4	17362	µs
5	17866	µs
6	17180	µs
7	16188	µs
8	17568	µs
9	18992	µs
10	18922	µs
11	18922	µs
12	18311	µs
13	17509	µs
14	18779	µs
15	18805	µs
16	18729	µs
17	19284	µs
18	17782	µs
19	18643	µs
20	18918	µs
21	18033	µs
22	17548	µs
23	16326	µs
24	19403	µs
25	17308	µs
26	18997	µs
27	20053	µs
28	18318	µs
29	18148	µs
30	16730	µs

(b) ext4

#	Hodnota	Jednotka
1	19295	µs
2	19144	µs
3	18140	µs
4	18215	µs
5	19412	µs
6	19294	µs
7	18433	µs
8	18683	µs
9	17415	µs
10	20277	µs
11	18543	µs
12	19822	µs
13	20149	µs
14	19527	µs
15	19626	µs
16	17653	µs
17	18215	µs
18	20128	µs
19	18586	µs
20	19929	µs
21	21453	µs
22	18312	µs
23	18188	µs
24	17891	µs
25	19659	µs
26	19234	µs
27	18454	µs
28	18588	µs
29	19558	µs
30	18245	µs

(c) btrfs

#	Hodnota	Jednotka
1	17213	µs
2	18132	µs
3	16489	µs
4	18774	µs
5	19306	µs
6	20878	µs
7	17568	µs
8	16523	µs
9	17023	µs
10	19404	µs
11	19776	µs
12	18381	µs
13	20890	µs
14	18013	µs
15	19150	µs
16	17841	µs
17	18142	µs
18	19473	µs
19	16978	µs
20	18806	µs
21	17949	µs
22	19227	µs
23	20416	µs
24	17132	µs
25	17844	µs
26	18777	µs
27	18382	µs
28	16872	µs
29	17415	µs
30	17225	µs

(d) ntfs

■ **Tabulka C.4** Náhodné čtení o velikosti bloku 512 KB

#	Hodnota	Jednotka
1	18603	µs
2	20186	µs
3	19615	µs
4	20910	µs
5	20123	µs
6	19610	µs
7	19608	µs
8	18254	µs
9	19852	µs
10	18346	µs
11	19138	µs
12	19913	µs
13	19441	µs
14	20343	µs
15	19584	µs
16	19286	µs
17	20543	µs
18	20006	µs
19	19848	µs
20	18237	µs
21	19362	µs
22	17780	µs
23	19178	µs
24	20568	µs
25	21397	µs
26	19973	µs
27	18539	µs
28	19866	µs
29	19347	µs
30	20449	µs

(a) ext2

#	Hodnota	Jednotka
1	18381	µs
2	19114	µs
3	19500	µs
4	20574	µs
5	19124	µs
6	20001	µs
7	20399	µs
8	21230	µs
9	19934	µs
10	19601	µs
11	22007	µs
12	21346	µs
13	18711	µs
14	19314	µs
15	18858	µs
16	19081	µs
17	19031	µs
18	19769	µs
19	20575	µs
20	19329	µs
21	22034	µs
22	19740	µs
23	20107	µs
24	20101	µs
25	18395	µs
26	21141	µs
27	20344	µs
28	18519	µs
29	18829	µs
30	18959	µs

(b) ext4

#	Hodnota	Jednotka
1	19600	µs
2	19477	µs
3	20558	µs
4	20632	µs
5	19025	µs
6	20618	µs
7	19979	µs
8	18533	µs
9	21169	µs
10	19584	µs
11	20964	µs
12	20322	µs
13	18832	µs
14	21478	µs
15	20558	µs
16	21112	µs
17	18580	µs
18	20606	µs
19	19994	µs
20	19997	µs
21	18562	µs
22	21994	µs
23	21062	µs
24	19618	µs
25	20240	µs
26	20793	µs
27	20628	µs
28	20069	µs
29	19432	µs
30	19252	µs

(c) btrfs

■ **Tabulka C.5** Náhodné čtení o velikosti bloku 4096 KB

#	Hodnota	Jednotka
1	35358	µs
2	50233	µs
3	47649	µs
4	39709	µs
5	38986	µs
6	39948	µs
7	35845	µs
8	47724	µs
9	38061	µs
10	39469	µs
11	40297	µs
12	39297	µs
13	50731	µs
14	36509	µs
15	35521	µs
16	50443	µs
17	37227	µs
18	38091	µs
19	38502	µs
20	38075	µs
21	44916	µs
22	37532	µs
23	37590	µs
24	40052	µs
25	37128	µs
26	44232	µs
27	42311	µs
28	39764	µs
29	39366	µs
30	38123	µs

(a) ext2

#	Hodnota	Jednotka
1	36011	µs
2	38004	µs
3	43012	µs
4	34683	µs
5	33184	µs
6	40826	µs
7	36492	µs
8	61409	µs
9	40575	µs
10	38705	µs
11	36944	µs
12	37535	µs
13	50990	µs
14	38429	µs
15	35786	µs
16	36782	µs
17	37412	µs
18	38011	µs
19	33832	µs
20	38161	µs
21	56645	µs
22	34994	µs
23	40211	µs
24	39666	µs
25	34991	µs
26	38130	µs
27	34951	µs
28	35591	µs
29	37761	µs
30	37581	µs

(b) ext4

#	Hodnota	Jednotka
1	67703	µs
2	65971	µs
3	65207	µs
4	59848	µs
5	65736	µs
6	66439	µs
7	78420	µs
8	63126	µs
9	64548	µs
10	69361	µs
11	58669	µs
12	72831	µs
13	66210	µs
14	66958	µs
15	71286	µs
16	73223	µs
17	67954	µs
18	70066	µs
19	65875	µs
20	59591	µs
21	83349	µs
22	67807	µs
23	60738	µs
24	66239	µs
25	62493	µs
26	81985	µs
27	64669	µs
28	60306	µs
29	66753	µs
30	68325	µs

(c) btrfs

#	Hodnota	Jednotka
1	1436217	µs
2	1422625	µs
3	1382581	µs
4	1355205	µs
5	1478154	µs
6	1365891	µs
7	1386506	µs
8	1489724	µs
9	1399461	µs
10	1430311	µs
11	1474325	µs
12	1333667	µs
13	1250289	µs
14	1501859	µs
15	1354595	µs
16	1354916	µs
17	1323530	µs
18	1418727	µs
19	1332247	µs
20	1383668	µs
21	1376068	µs
22	1325737	µs
23	1418775	µs
24	1380858	µs
25	1407534	µs
26	1320276	µs
27	1471126	µs
28	1457872	µs
29	1435004	µs
30	1464759	µs

(d) ntfs

■ **Tabulka C.6** Sekvenční zápis o velikosti bloku 512 KB

#	Hodnota	Jednotka
1	102921	µs
2	103124	µs
3	112043	µs
4	111437	µs
5	102977	µs
6	112932	µs
7	93002	µs
8	103912	µs
9	94250	µs
10	97123	µs
11	96041	µs
12	103020	µs
13	99813	µs
14	102548	µs
15	101204	µs
16	99743	µs
17	97190	µs
18	104666	µs
19	98372	µs
20	102638	µs
21	95141	µs
22	102551	µs
23	104083	µs
24	103620	µs
25	103650	µs
26	110665	µs
27	112241	µs
28	100608	µs
29	99635	µs
30	99045	µs

(a) ext2

#	Hodnota	Jednotka
1	92142	µs
2	95517	µs
3	84529	µs
4	90590	µs
5	85442	µs
6	88369	µs
7	92197	µs
8	92390	µs
9	94636	µs
10	89794	µs
11	92006	µs
12	92944	µs
13	88707	µs
14	100936	µs
15	94653	µs
16	86481	µs
17	95313	µs
18	92356	µs
19	91349	µs
20	91650	µs
21	93242	µs
22	92072	µs
23	89869	µs
24	90391	µs
25	89154	µs
26	88123	µs
27	87953	µs
28	88833	µs
29	87120	µs
30	90688	µs

(b) ext4

#	Hodnota	Jednotka
1	94368	µs
2	94392	µs
3	92479	µs
4	98542	µs
5	92084	µs
6	96160	µs
7	87876	µs
8	100548	µs
9	94880	µs
10	102171	µs
11	96483	µs
12	105552	µs
13	96621	µs
14	90671	µs
15	88703	µs
16	88016	µs
17	103593	µs
18	96656	µs
19	93324	µs
20	100994	µs
21	104297	µs
22	95916	µs
23	94563	µs
24	88815	µs
25	95427	µs
26	92202	µs
27	104072	µs
28	94272	µs
29	97767	µs
30	95805	µs

(c) btrfs

#	Hodnota	Jednotka
1	2257182	µs
2	2122717	µs
3	2054744	µs
4	2003574	µs
5	2124221	µs
6	2264544	µs
7	2044501	µs
8	2057117	µs
9	2386669	µs
10	2231194	µs
11	1989732	µs
12	2017016	µs
13	2102771	µs
14	2012901	µs
15	2403199	µs
16	2034606	µs
17	2204092	µs
18	2139132	µs
19	2362759	µs
20	1938428	µs
21	2150374	µs
22	2213609	µs
23	2116620	µs
24	2150108	µs
25	2145138	µs
26	2246355	µs
27	1935394	µs
28	1984312	µs
29	1923011	µs
30	2040999	µs

(d) ntfs

■ **Tabulka C.7** Sekvenční zápis o velikosti bloku 4096 KB

#	Hodnota	Jednotka
1	46273	µs
2	46614	µs
3	49816	µs
4	48777	µs
5	48767	µs
6	48130	µs
7	51258	µs
8	47833	µs
9	46520	µs
10	51527	µs
11	45780	µs
12	52904	µs
13	47910	µs
14	45177	µs
15	44904	µs
16	43113	µs
17	45571	µs
18	41862	µs
19	42069	µs
20	57827	µs
21	49039	µs
22	44340	µs
23	47521	µs
24	44365	µs
25	45420	µs
26	49339	µs
27	51232	µs
28	51720	µs
29	52527	µs
30	49391	µs

(a) ext2

#	Hodnota	Jednotka
1	39189	µs
2	41235	µs
3	43440	µs
4	49658	µs
5	50376	µs
6	41890	µs
7	46391	µs
8	47410	µs
9	48148	µs
10	59469	µs
11	45425	µs
12	47260	µs
13	45847	µs
14	40654	µs
15	57684	µs
16	42276	µs
17	42169	µs
18	50204	µs
19	45645	µs
20	47718	µs
21	43811	µs
22	45930	µs
23	62856	µs
24	45881	µs
25	44249	µs
26	47558	µs
27	45003	µs
28	52068	µs
29	43534	µs
30	46876	µs

(b) ext4

#	Hodnota	Jednotka
1	64444	µs
2	66624	µs
3	65952	µs
4	72236	µs
5	78606	µs
6	69235	µs
7	66015	µs
8	69224	µs
9	65506	µs
10	62721	µs
11	77605	µs
12	79435	µs
13	73380	µs
14	96399	µs
15	66463	µs
16	67556	µs
17	69115	µs
18	72799	µs
19	71442	µs
20	66873	µs
21	79292	µs
22	65791	µs
23	69674	µs
24	75564	µs
25	69788	µs
26	74076	µs
27	69989	µs
28	72897	µs
29	69432	µs
30	68539	µs

(c) btrfs

#	Hodnota	Jednotka
1	1364208	µs
2	1351684	µs
3	1467335	µs
4	1469288	µs
5	1397689	µs
6	1360011	µs
7	1409921	µs
8	1379665	µs
9	1457440	µs
10	1464409	µs
11	1362040	µs
12	1360571	µs
13	1483942	µs
14	1329682	µs
15	1361201	µs
16	1556262	µs
17	1384028	µs
18	1444360	µs
19	1478994	µs
20	1365256	µs
21	1369241	µs
22	1260064	µs
23	1517914	µs
24	1390977	µs
25	1303321	µs
26	1360775	µs
27	1321874	µs
28	1323081	µs
29	1456838	µs
30	1362817	µs

(d) ntfs

■ **Tabulka C.8** Náhodný zápis o velikosti bloku 512 KB

#	Hodnota	Jednotka
1	71677	µs
2	68777	µs
3	72214	µs
4	69558	µs
5	66009	µs
6	67593	µs
7	75773	µs
8	76167	µs
9	68361	µs
10	63690	µs
11	66498	µs
12	65290	µs
13	66962	µs
14	68663	µs
15	66131	µs
16	73265	µs
17	70440	µs
18	71372	µs
19	63510	µs
20	69682	µs
21	71591	µs
22	71118	µs
23	78500	µs
24	67605	µs
25	63567	µs
26	73684	µs
27	73391	µs
28	66793	µs
29	66616	µs
30	65820	µs

(a) ext2

#	Hodnota	Jednotka
1	66478	µs
2	65916	µs
3	65249	µs
4	71965	µs
5	66697	µs
6	65471	µs
7	65320	µs
8	68606	µs
9	69463	µs
10	77438	µs
11	72010	µs
12	72631	µs
13	70810	µs
14	72482	µs
15	64839	µs
16	60069	µs
17	66821	µs
18	74529	µs
19	68451	µs
20	63969	µs
21	66174	µs
22	70008	µs
23	68546	µs
24	66341	µs
25	65443	µs
26	65375	µs
27	69183	µs
28	73636	µs
29	65978	µs
30	67006	µs

(b) ext4

#	Hodnota	Jednotka
1	87793	µs
2	86261	µs
3	83264	µs
4	87032	µs
5	89266	µs
6	91416	µs
7	94513	µs
8	83806	µs
9	87401	µs
10	82773	µs
11	94971	µs
12	96537	µs
13	114674	µs
14	95593	µs
15	92775	µs
16	92894	µs
17	97346	µs
18	92812	µs
19	93309	µs
20	84329	µs
21	83058	µs
22	93946	µs
23	90137	µs
24	104868	µs
25	92968	µs
26	98062	µs
27	89126	µs
28	97948	µs
29	85539	µs
30	91717	µs

(c) btrfs

#	Hodnota	Jednotka
1	1431643	µs
2	1347863	µs
3	1425919	µs
4	1543602	µs
5	1408376	µs
6	1277650	µs
7	1483950	µs
8	1494200	µs
9	1413579	µs
10	1432545	µs
11	1702222	µs
12	1520898	µs
13	1641776	µs
14	1362734	µs
15	1321507	µs
16	1382686	µs
17	1487452	µs
18	1357885	µs
19	1509794	µs
20	1425603	µs
21	1404658	µs
22	1478820	µs
23	1665378	µs
24	1469351	µs
25	1579716	µs
26	1539330	µs
27	1514301	µs
28	1628753	µs
29	1391052	µs
30	1418580	µs

(d) ntfs

■ **Tabulka C.9** Náhodný zápis o velikosti bloku 4096 KB

Bibliografie

1. TRDLIČKA, Jan. *Operacní systémy Systémy souborů I* [online]. CTU, Faculty of Information Technology, [b.r.]. Dostupné také z: https://courses.fit.cvut.cz/BI-OSY/lectures/biosy-p11-FS_Disk-01.pdf.
2. KROMER, Michael. *Linux Filesystem Performance Tests* [online]. Linux Magazine, [b.r.]. Dostupné také z: <https://www.linux-magazine.com/Online/Features/Filesystems-Benchmarked>.
3. BHAT, Wasim; QUADRI, Syed. BENCHMARKING CRITERIA FOR FILE SYSTEM BENCHMARKS. *International Journal of Engineering Science and Technology*. 2011, roč. 3.
4. TRAEGER, Avishay; ZADOK, Erez; JOUKOV, Nikolai; WRIGHT, Charles. A nine year study of file system and storage benchmarking. *TOS*. 2008, roč. 4. Dostupné z DOI: 10.1145/1367829.1367831.
5. TARASOV, Vasily; BHANAGE, Saumitra; ZADOK, Erez; SELTZER, Margo. Benchmarking file system benchmarking: it *IS* rocket science. In: 2011, s. 9–9.
6. VAN METER, Rodney. Observing the Effects of Multi-Zone Disks. In: *Proceedings of the Annual Conference on USENIX Annual Technical Conference*. Anaheim, California: USENIX Association, 1997, s. 2. ATEC '97.
7. WRIGHT, Charles; JOUKOV, Nikolai; KULKARNI, Devaki; MIRETSKIY, Yevgeniy; ZADOK, Erez. Auto-pilot: A Platform for System Software Benchmarking. In: 2005, s. 175–188.
8. *IBM Benefits of direct I/O* [online]. [B.r.]. Dostupné také z: <https://www.ibm.com/docs/en/aix/7.2?topic=io-benefits-direct>.
9. SHRIVER, Elizabeth; SMALL, Christopher; SMITH, Keith A. Why Does File System Prefetching Work? In: *Proceedings of the Annual Conference on USENIX Annual Technical Conference*. Monterey, California: USENIX Association, 1999, s. 6. ATEC '99.
10. BRYANT, Ray; RADDATZ, Dave; SUNSHINE, Roger. PenguinoMeter: A New File-I/O Benchmark for Linux®. In: *Proceedings of the 5th Annual Linux Showcase & Conference - Volume 5*. Oakland, California: USENIX Association, 2001, s. 10. ALS '01.
11. BRAY, Tim. *Bonnie* [online]. 1990. Dostupné také z: <https://www.textuality.com/bonnie/>.
12. TIM BRAY, Russell Coker. *Bonnie++* [online]. 1999. Dostupné také z: <https://www.coker.com.au/bonnie++/readme.html>.
13. NORCOTT, WilliamD. IOzone Filesystem Benchmark [online]. 2003. Dostupné také z: <https://www.iozone.org/>.

14. *iozone(1) - Linux man page* [online]. [B.r.]. Dostupné také z: <https://linux.die.net/man/1/iozone>.
15. *Iometer* [online]. [B.r.]. Dostupné také z: <http://www.iometer.org/>.
16. *filebench(1) - Linux man page* [online]. [B.r.]. Dostupné také z: <https://linux.die.net/man/1/filebench>.
17. *C++17* [online]. 2023. Dostupné také z: <https://en.cppreference.com/w/cpp/17>.
18. WIKIPEDIE. *Bash* — *Wikipedie: Otevřená encyklopedie* [online]. 2022. Dostupné také z: <https://cs.wikipedia.org/w/index.php?title=Bash&oldid=21439872>.
19. AKINSHIN, Andrey. *Pro .NET Benchmarking: The Art of Performance Measurement*. 2019. ISBN 978-1-4842-4940-6. Dostupné z DOI: 10.1007/978-1-4842-4941-3.
20. WIKIPEDIE. *CSV* — *Wikipedie: Otevřená encyklopedie* [online]. 2023. Dostupné také z: <https://cs.wikipedia.org/w/index.php?title=CSV&oldid=22546689>.
21. IBBETSON, D. Algorithm 209: Gauss. *Commun. ACM*. 1963, roč. 6, č. 10, s. 616. ISSN 0001-0782. Dostupné z DOI: 10.1145/367651.367664.
22. HILL, G. W. ACM Algorithm 395: Student's t-Distribution. *Commun. ACM*. 1970, roč. 13, č. 10, s. 617–619. ISSN 0001-0782. Dostupné z DOI: 10.1145/355598.355599.
23. *Configuration in .NET* [online]. 2023. Dostupné také z: <https://learn.microsoft.com/en-us/dotnet/core/extensions/configuration>.
24. *Date and time utilities* [online]. [B.r.]. Dostupné také z: <https://en.cppreference.com/w/cpp/chrono>.
25. *Digital ocean* [online]. [B.r.]. Dostupné také z: <https://www.digitalocean.com/>.
26. WIKIPEDIE. *Infrastructure as Code* — *Wikipedie: Otevřená encyklopedie* [online]. 2022. Dostupné také z: https://cs.wikipedia.org/w/index.php?title=Infrastructure_as_Code&oldid=22271471.
27. *Terraform by HashiCorp* [online]. [B.r.]. Dostupné také z: <https://www.terraform.io/>.
28. *Linux Filesystem Hierarchy - 1.12. /mnt* [online]. [B.r.]. Dostupné také z: <https://tldp.org/LDP/Linux-Filesystem-Hierarchy/html/mnt.html>.
29. *Volume Limits* [online]. [B.r.]. Dostupné také z: <https://docs.digitalocean.com/products/volumes/details/limits/>.
30. WIKIPEDIA CONTRIBUTORS. *NTFS-3G* — *Wikipedia, The Free Encyclopedia* [online]. 2023. Dostupné také z: <https://en.wikipedia.org/w/index.php?title=NTFS-3G&oldid=1146825320>.

Obsah přiloženého média

	readme.txt	stručný popis obsahu média
	src	
	impl	zdrojové kódy implementace
	thesis	zdrojová forma práce ve formátu L ^A T _E X
	text	text práce
	thesis.pdf	text práce ve formátu PDF
	benchmark	naměřené výsledky měření